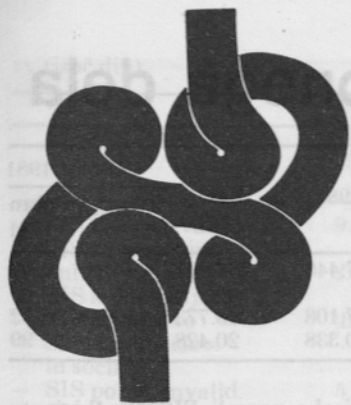

Praznik žena, mater in deklet

8. marec ni samo običajen dan, to je praznik vseh delovnih žen, mater in deklet. Naj se tega dne zanje čas za trenutek ustavi, da jih s prijaznimi besedami ali kako drugače razveselimo in da jim povemo, da jih imamo radi. V današnjih časih ima žena važno vlogo v družbenem in političnem življenju, je spoštovana in si skuša pridobiti enakopraven položaj. Toda vedno ni bilo tako. Žene so se dolgo ter vztrajno borile za svoje pravice.

V preteklosti je bila popolnoma jasna določitev dela. Žena je vzgajala otroke, skrbela za dom, moževim odločitvam ni smela ugovarjati. Može so bili glava družine. Do 19. stoletja je bila na oblasti cerkev in ženska je bila kakor suženj, o njej so imeli ljudje mistične predstave. Morala je živeti v ponižnosti in pokornosti. Najrazličnejše pregrehe so kaznovali s sežiganjem na grmadah. To je bilo obdobje najrazličnejših in podrejenih odnosov, čas lastninskega obnašanja do žene, ki je

bila zaprta med štiri stene, na družbeno oziroma javno življenje ni smela niti pomisliti. Usodo so ji krojili drugi. Dolga in težka je bila pot ponižanja in preziranja, svoja hotenja je morala skrivati. Tako so mistične predstave ostale dolgo v ženski duševnosti. V kapitalističnem družbenem redu, z razvojem proizvodnih sil pa se je položaj žene še poslabšal, izkoriščevali so jo gospodarji v tovarni in doma. Za preživljanje otrok je bilo potrebno mnogo odpovedi in trdega dela. Duševno in fizično so bile preobremenjene. Od 19. stoletja dalje pa se je žena začela boriti za ekonomsko neodvisnost, zavedala se je svoje vloge pri družbeni proizvodnji. Počasi, toda gotovo so se rušile okostenele predstave o njeni duševni ter fizični manjvrednosti. Čeprav je po tradiciji dom prostor, kamor ženska spada, pa so živele ženske, ki so uspele na področjih, namenjenih samo moškemu svetu. Ivana Orleanska se je borila v francoski armadi proti an-

gleški oblasti. Da je ženska dober vladar, je dokazala angleška kraljica Elizabeta I. Tudi na področjih znanosti so se ženske odlikovale. Marie Curie je za svoj delež pri odkrivanju radija dobila Nobelovo nagrado.

V začetku 20. stoletja so mnoge ženske začele kritično gledati na staromodno omejevanje svobode odločanja pri raznih poklicih in dejavnostih. Vloge med ženskimi in moškimi svetom so se neomajno zamenjale. Najpomembnejši delež pri ženskem gibanju za svobodo in druge pravice ima gotovo Marxov nauk, ki je žensko podrejenost povezoval s podrejenim položajem delavskega razreda. Ta nauk pa je tudi teoretična podlaga revolucionarnemu ženskemu gibanju. Ne smemo prezreti dveh velikih žen: Rozo Luxemburg in Klara Zetkin, ki sta bili pripadnici socialdemokratskega gibanja v Nemčiji na prelomu 19. stoletja. Roza Luxemburg se je borila v vodilnih, revolucionarnih

vrstah delavskega razreda. Mednarodno bratstvo delavstva je bilo zanjo najvišja in najsvetejša vrednota. Temu idealu je ostala zvesta vse svoje življenje, protirevolucionarne sile so jo tudi umorile, a njene ideje so živele v naprednih ženah, z delavskim razredom dalje.

Klara Zetkin je tesno sodelovala z Rozo pri naprednih revolucionarnih gibanjih.

V zahodnoevropskih deželah se je pojavljalo meščansko žensko gibanje, ki je zahtevalo prosto izbiro izobrazbe ter za ženske volilno pravico. Začetnica je bila Eliza Farnham, ki je ustanovila šolo upornih žen. V letu 1904 so v Berlinu ustanovili internacionalistično zvezo za žensko volilno pravico, po vsem naprednem svetu so se ustanovljala feministična društva. Gibanje je preraščalo v socialistično revolucionarno gibanje.

Leta 1910 je izredno pomembno leto: na drugi mednarodni konferenci socialistk v Kjopenhavnu so sprejeli predlog o mednarodnem praznovanju 8. marca, ta dan so name-

nili kot praznik žena povsod po svetu. Tedaj so ga imenovali socialdemokratski dan. Tega dne naj bi pridobili čim večje število naprednih žensk. Od tedaj so ženske vstopale v boj za pravice na najrazličnejših področjih.

Če pogledamo razvoj ženskega gibanja v naši domovini, položaj slovenske žene ni bil nič boljši pred 2. svetovno vojno kot drugod po svetu. V času NOB pa se je izkazalo, da je žena odlična, hrabra in zavedna borka-partizanka, bolničarka, kurirka in partizanska mati.

Naša pisateljica Zofka Kvedrova je že pred vojno opisala težko pot naše žene. Z uspešno knjigo Misterij žene je našla pomembno mesto ne samo v slovstvenem temveč tudi v družbenem življenju. V delu družbenega življenja, kjer so posameznice in tudi že organizirane skupnosti začenjale tudi pri nas prebijati s sto in tisočletnimi razcepljenimi navadami in s predsodki zgrajeni zid, je žena prodirala v boj za enakopraven položaj. Seveda je njena knjiga naletela na ogorčenje. Pisateljica Kvedrova je bila predstavnik uporniškega rodu, ki je začel prestopati okvir utesjenosti in zahteval svoj prostor.

Danes naša žena, mati in dekle sodeluje na vseh samoupravnih socialističnih poteh, kot proizvajalka, delegatka in na raznih področjih. Opravlja že takšne poklice, za katere so postavljali odločna mnenja, da so za ženo nekaj nedosegljivega. Moški skrbijo tudi za otroke, pomagajo tudi pri ženskih gospodinskih opravilih, saj zaposlena žena ne more vsega sama postoriti.

Živimo pa v času, ki je trd in poln napetosti, življenje nam hiti mnogo hitreje kakor nekdaj. Z zaskrbljenostjo se oziramo po svetu. Vedno nam zmanjka časa, mnogo moči moramo imeti ter potrpljenja, energije, borimo se s cenami, delamo za naš boljši jutrišnji dan. Žena vse bolj vstopa v enakopravno reševanje širših ter ožjih družbenih problemov.

Veliko smo že naredili za lepše ter svetlejšje življenje naše matere in žene. Trudimo se, da bi ji pomagali kar največ, da bi jo razumeli. Naj bo vodilo vsem »ne podcenjujmo njene moči!« S svojim umom in rokami zmorejo veliko. Spoštujemo jih in jim pomagamo, saj doma podpira tri hišne ogle, kot delavka pa je nepogrešljiva v nepretrgani verigi dela. Vesna

Rezultati našega skupnega dela

S tem poročilom bomo skušali analizirati samo najosnovnejše podatke iz zaključnega računa, predvsem s področja dohodka in njegove razporeditve.

Za uvodni stavek po navadi podamo vedno kratko oceno poslovnega rezultata za preteklo leto. Kaj posebno drugačnega kot smo že poudarjali v prejšnjih letih tudi za leto 1981 ne moremo. Poslovni uspeh je namreč kljub velikim težavam, s katerimi smo se srečevali, razmeroma zadovoljiv. Preskrba z nekaterimi materiali je bila otežkočena, posebno negativno pa so vplivale podrazitve materialov in storitev. Za najosnovnejše materiale in prodajne pogoje smo primorani priznati zahtevane pogoje in to kljub temu, da največkrat take zahteve niso povsem v skladu s predpisi o cenah in blagovnem prometu.

CELOTNI PRIHODEK

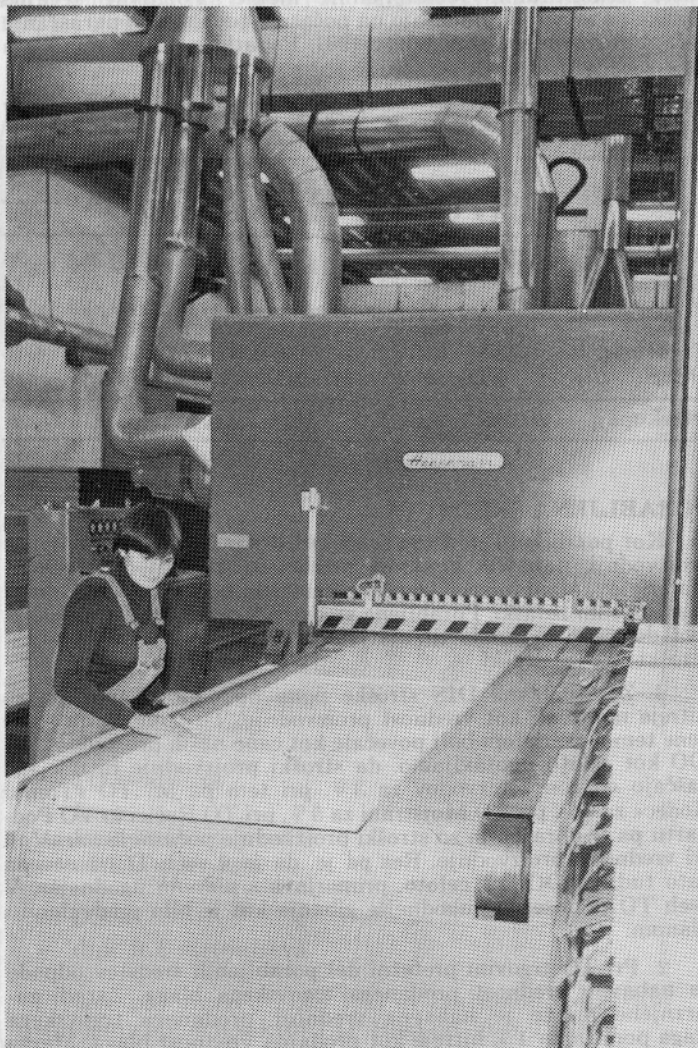
Celotni prihodek je sestavljen iz dosežene prodaje, za katero so tudi prispela plačila ter razni drugi dohodki, kot obresti, inventurni viški in drugo.

1. Fakturirana realizacija, za katero do obračuna za leto 1981 niso prispela plačila, znaša 54.100.000 din, kar je za 6.972.000 dinarjev manj kot za leto 1980, ko je neplačana realizacija znašala 61.072.000 din. Celotni prihodek za leto 1981 je zato za 6.972.000 din večji kot je znašala dejanska prodaja. Podatki o neplačani realizaciji so sledeči:

	ZR 1981	ZR 1980
»Tomaž Godec«, Boh. B.	37.508	38.901
Rečica	12.734	16.381
Mojstrana	1.345	1.610
Podnart	1.738	1.965
Trgovina	772	2.195
DSSS	3	20
skupaj DO	54.100	61.072

2. Celotni prihodek za DO v letu 1981 je večji kot v letu 1980 za 34 %. Največji porast je dosegla TO Rečica za 46 %, najmanj pa TO trgovina 9 %. Za DO v celoti je dosežen 100 % plan, izpod plana pa so vse TO razen Rečice. Rečica je presegla plan za 8 %, največ izpod plana pa je Podnart za 12 %. Podatki o celotnem

(Nadaljevanje na 2. strani)

Del lakirne linije pri površinski obdelavi lesa (foto Ažman)

Naš računalnik

Skoraj bi upal trditi, da je že vsak član naše DO imel opravka z računalnikom, če ne direktno, pa posredno preko raznih dokumentov itd. Zato mislim, da kratka predstavitev le-tega ne bo odveč, kajti računalnik se vedno bolj in bolj vključuje v naš delovni vsakdan in najboljše vedo to tisti, ki so v neposrednem stiku z njim, saj je njihovo delo vezano na informacije, katere računalnik najhitreje posreduje in so jim na voljo vsak hip.

Naš računalnik ISKRA-DATA C 18-20 pripada vrsti mini računalnikov tretje generacije in je proizvod sodelovanja ameriškega proizvajalca računalnikov CDC (Control data Corporation) in naše tovarne računalnikov ISKRA iz Kranja. Vsestranska uporabnost računalnika ISKRA DATA C 18-20 omogoča različne konfiguracije sistema in tako nanj lahko priključimo 1 do 8 diskovnih enot, 1 do 4 tračnih enot, več tiskalnikov, čitalec kartic, 1 do 32 ekranskih terminalov. Poleg tega ima možnost priključitve na večji računalnik s pomočjo komunikacijskih paketov.

Tiskalniki in čitalec kartic predstavljajo tako imenovano počasno periferijo, kajti v primerjavi z diskovnimi in tračnimi enotami in procesorji so res počasni, vendar so še vedno hitri, saj tiskalnik lahko izpiše 600 vrstic/min, ravno tako hiter je tudi čitalec kartic. Skoraj najvažnejši del računalnika so diskovne enote, v katere se vstavljajo diski (zunanj spomin), na katerih se nahaja sistem, aplikativni programi, datoteke, skratka vse, kar nam omogoča delo z računalnikom. Dostop do raznoraznih programov je uporabnikom omogočen preko ekranskih terminalov.

Vse te našete enote tvorijo celoto, katero krmilijo možgani računalnika, to je procesor, v katerem se odvijajo vsi procesi, ki jih zahtevajo uporabniki na ekranskih terminalih, oziroma ki jih zahtevajo krmilne enote računalnika.

Kako hitro se odvijajo procesi, pove naslednji podatek: eno čitanje se izvrši v 600 nanosekundah, za eno zapisovanje pa porabi 100 ns več.

V kolikšni meri računalnik nadomešča človeka, si lahko predstavljate sami, vendar razvoj računalništva še napreduje in zaenkrat še ni ovir, ki bi ga ustavile. Tako najmožljivejši ameriški elektronski računalnik CYBER 205 (CDC) lahko obdela sto milijonov računskih operacij v sekundi in si hkrati lahko zapomni štiri milijone besed (za primerjavo: ISKRA DATA C 18-20 max 256 tisoč besed). Vendar za ameriški letalski in vesoljski urad NASA tudi to ni dovolj. Želijo si pravi elektronski »monstrum«, ki naj bi bil dvajsetkrat hitrejši in bi imel 64-kratno pomnilniško zmogljivost. Dokončali pa naj bi ga leta 1986 in uporabili za najtežavnejše naloge kot matematične modele, koristne pri načrtovanju letal ali pa za dolgoročne vremenske napovedi.

Stane Knaflič

(Nadaljevanje s 1. strani)

prihodku v primerjavi z letom 1980 in planom za leto 1981 so sledeči (v tisoč din):

	1981	1980	plan 1981	1981 1980	1981 pL81
»Tomaž Godec«	561.675	400.592	566.972	140	99
Rečica	614.931	421.096	567.621	146	108
Mojstrana	81.866	65.492	87.060	125	94
Podnart	110.265	79.891	125.623	130	88
Trgovina	288.735	265.561	312.945	109	92
DSSS	59.498	49.110	55.398	121	107
skupaj DO	1.716.970	1.281.742	1.715.619	134	100

3. Del celotnega prihodka, ki odpade na izvoz je v primerjavi z letom 1980 za DO v celoti večji za 29 %, plan pa je presežen za 9 %. Drugačen pa je podatek za izvoz v dolarjih, kjer je realizacija večja kot v letu 1980 za 13 %, plan pa ni izpolnjen za 8 %. Udeležba izvoza v celotnem prihodku je v letu 1981 znašala 17,3 %, v letu 1980 pa 18,1 %, plan za leto 1981 pa je predvideval 15,9 %. Razlika v podatkih o realizaciji v celotnem prihodku in obračunu v dolarjih se nanaša na doseženi večji obračunski tečaj dolarja v razmerju do leta 1980 in do plana za leto 1981. Podatki o izvozu so sledeči:

	izvoz v dinarjih (v tisoč din)				
	1981	1980	plan 1981	1981 1980	plan 1981
»Tomaž Godec«	248.511	193.067	227.769	129	109
Rečica	46.620	35.937	42.766	130	109
Mojstrana	495	—	—	—	—
Podnart	2.025	2.516	2.651	80	76
skupaj DO	297.651	231.520	273.186	129	109

	izvoz v dolarjih				
	1981	1980	plan 1981	1981 1980	plan 1981
»Tomaž Godec«	7.466.540	6.396.942	8.149.076	117	92
Rečica	1.389.895	1.235.162	1.403.002	113	99
Mojstrana	16.725	—	—	—	—
Podnart	14.434	225.234	89.963	6	16
skupaj DO	8.887.594	7.857.338	9.642.041	113	92

	% izvoza v celotnem prihodku				
	1981	1980	plan 1981		
»Tomaž Godec«	44,2	48,2	40,2		
Rečica	7,6	8,5	7,5		
Mojstrana	0,6	—	—		
Podnart	1,8	3,1	2,1		
skupaj DO	17,3	18,1	15,9		

4. V celotnem prihodku so močno porasli drugi razni dohodki. Največji porast in tudi največji del drugih dohodkov odpade na dohodke od obresti in na pozitivne tečajne razlike. Porast dohodkov od obresti se nanaša na večji obseg prejetih menic od kupcev in zaradi razmeroma ugodne likvidnosti tudi večji obseg eskontiranih (odkupljenih) menic. Pozitivne tečajne razlike pa se seveda nanašajo na počasno, toda stalno naraščanje tečaja deviznih sredstev v letu 1981. Podatki o drugih dohodkih so sledeči (v tisoč din):

	obresti		tečajne razlike		udel. v doh. banke		ostali dohod.	
	din	1981 1980	din	1981 1980	din	1981 1980	din	1981 1980
Bohinj	9.904	254	7.205	416	1.148	78	364	36
Rečica	7.139	266	43	110	590	79	229	12
Mojstrana	530	82	—	—	111	68	94	31
Podnart	1.619	456	—	—	225	69	65	14
Trgovina	1.055	135	—	—	90	65	27	15
DSSS	39	24	4	220	10	19	97	416
DO skupaj	20.286	242	7.252	409	2.174	75	876	32

PORABLJENA SREDSTVA

Kot porabljen sredstva se smatrajo uporabljeni materiali v proizvodnji, nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga in materialov, razni režijski stroški za materiale in storitve ter drugi razni izredni izdatki. Porabljen sredstva v proizvodnji delimo na dva dela, to so izdelavni materiali ali DIS stroški in režijski stroški ali FIS stroški.

1. Za izdelavne DIS stroške ponovno ugotavljamo, da so hitreje naraščali kot vrednost proizvodnje. To pomeni, da so se cene tem materialom bolj povečale kot cene naših proizvodov. Za DO kot celoto ugotavljamo, da stroški proizvodnje hitreje naraščajo od cen proizvodov za 3 %, pri tem pa pri TO »Tomaž Godec« za 4 %, pri TO Mojstrani za 5 %, pri TO Rečici in TO Podnartu pa je obratno in so stroški proizvodnje počasneje naraščali od vrednosti proizvodnje. Res pa je, da je v vseh TO in seveda zato tudi za DO kot celoto, primerjava s planom ugodnejša. V vseh TO je doseženo ugodnejše gibanje kot je bilo predvideno s planom.

2. Pri TO trgovini pretežni del porabljenih sredstev odpade na nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga. Zaradi zamrzne marže je nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga porasla za 1 % hitreje kot prodajna vrednost blaga. Marža oziroma planski ostanek dohodka je sledeč (v tisoč din):

Rezultati našega skupnega dela

	1981	1980	1981 1980	1981 plan 1981
— prodano blago	287.446	264.201	109	92
— nab. vredn.	267.108	243.773	110	92
— prodanega blaga	20.338	20.428	99	99

3. V letu 1981 so izjemno visoko porasli FIS stroški in to tako v razmerju do leta 1980 kot tudi do plana za leto 1981. V razmerjih do leta 1980 so visoko porasli stroški investicijskega vzdrževanja in stroški goriv in maziv, v razmerju do plana pa največ investicijsko vzdrževanje. Investicijsko vzdrževanje se nanaša na povečanje kalkulativne stopnje zaradi predvidenih večjih vzdrževalnih posegov, pri gorivih pa so vzrok za večje stroške seveda povečane cene. Razni fiksni stroški, ki so z družbenim odgovorom omejeni (potni stroški, dnevnice, reprezentanca, pogodbe o delu, reklama) pa so se gibal zelo ugodno, saj so večji od leta 1980 samo za 12 %, čeprav družbeni dogovor dovoljuje povečanje v višini rasti dohodka, ki za našo DO znaša 42,9 %.

4. Razni drugi izdatki so za 62 % nižji od leta 1980, nanašajo pa se največ na odpisane neizterljive terjatve za združevanje v razne samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje (za cesto, železnico, luke, elektriko).

DOHODEK

Dohodek je razlika, ki jo dobimo, če celotni prihodek zmanjšamo za porabljen sredstva. Dohodek je namenjen za pokrivanje raznih obveznosti za skupno in splošno porabo po predpisih in samoupravnih sporazumih in seveda največji del za osebne dohodke in akumulacijo temeljnih organizacij.

Dohodek pomeni tudi osnovno merilo za družbeno storilnost oziroma uspešnost. Uspešnost merimo na eni strani z možnostjo razporejanja dohodka na obveznosti iz dohodka ter na izločanje za osebne dohodke, skupno porabo in akumulacijo, na drugi strani pa na osnovi raznih kazalcev v primerjavi do prejšnjih let in nazadnje še v primerjavi z drugimi temeljnimi organizacijami v DO in izven.

	1. Doseženi dohodek je sledeč: (v tisoč din)				
	1981	1980	plan 1981	1981 1980	plan 1981
Bohinj	237.642	182.734	228.557	130	103
Rečica	227.949	129.765	153.987	176	148
Mojstrana	22.863	21.385	23.197	107	98
Podnart	41.657	30.119	35.184	138	118
Trgovina	17.120	17.790	19.059	96	90
DSSS	38.644	28.155	35.150	137	110
skupaj DO	585.875	409.948	495.134	143	118

Iz primerjave je razvidno, da je edino TO trgovina dosegla nižji dohodek kot eno leto prej, plan pa nista dosegli TO Mojstrana in Trgovina.

	2. Doseženi dohodek na zaposlenega:				
	1981	1980	plan 1981	1981 1980	plan 1981
Bohinj	509.961	390.457	475.170	131	107
Rečica	737.699	424.068	452.903	174	163
Mojstrana	408.268	381.875	374.145	107	109
Podnart	570.643	381.253	469.120	150	121
Trgovina	713.333	741.250	762.360	96	94
DSSS	434.202	312.833	382.065	139	114
skupaj DO	576.082	400.731	472.005	144	122

Razen trgovine so vse TO dosegle večji dohodek na zaposlenega kot v letu 1980 in tudi presegle plan za leto 1981. Največji dohodek je dosegla Rečica, najmanjšega pa Mojstrana.

3. Koliko je vreden doseženi dohodek na zaposlenega pa lahko ocenjujemo šele, če ga primerjamo z drugimi. Za zaključni račun še nimamo podatkov, lahko pa primerjamo obdobje 30. 9. 1981 in 30. 9. 1980:

	1981	1980	1981 1980
LIP Bled	400.322	289.905	138
SRS — stavbno pohištvo	304.651	222.824	137
SRS — vse lesne TO	290.505	230.185	126
SOZD GLG — lesne TO	369.476	254.956	145
SRS — gospodarstvo	319.289	245.752	130

OBVEZNOSTI IZ DOHODKA

Zaradi sprememb, ki so bile uvedene v letu 1981 pri obračunavanju raznih obveznosti iz dohodka je analiza delno otežkočena. Za obveznosti nas namreč poleg tega, koliko smo plačali raznih obveznosti, zanima predvsem ali smo plačali več ali manj kot leto prej in ali je dohodek bil bolj ali manj obremenjen z raznimi prispevki.

1. Analiza posameznih obveznosti za DO kot celoto, z upoštevanjem korektur za leto 1980 zaradi spremenjenega načina obračuna, izkazuje sledeče:

(v tisoč din)

plačane obveznosti

	1980	1980 s korekturo	1981	% od dohodka 1980	1981
- SIS izobraževanja	9.685	9.685	7.659	2,36	1,31
- SIS znanosti in kulture	2.074	2.074	2.154	0,50	0,37
- SIS stanovanjska	-	2.723	4.020	0,66	0,69
- SIS zdravstvo	2.405	14.000	19.626	3,42	3,35
- SIS za zaposlov. in social.	360	360	495	0,09	0,08
- SIS pokoj. invalid.	5.341	5.341	6.938	1,30	1,18
- SIS razni	1.055	1.055	1.168	0,26	0,20
- davek iz doh. SRS	4.005	4.005	4.914	0,98	0,84
- dohodek za DSSS	48.621	48.621	58.970	11,86	10,06
- varstvo okolja	980	980	2.386	0,24	0,41
- članarine	566	566	686	0,14	0,12
- ljudska obramba	723	723	1.109	0,18	0,19
- amortizacija nad predpisano	27.331	27.331	35.143	6,67	6,00
- zavarov. premije	4.724	4.724	6.858	1,15	1,17
- bančne storitve	1.737	1.737	764	0,42	0,13
- stroški plač. prometa	829	829	1.073	0,20	0,18
- za gozdno reprodukc.	8.163	8.163	16.863	1,99	2,88
- za ŽTP	11.670	11.670	9.317	2,85	1,59
- za bančne obresti	7.605	7.605	10.699	1,85	1,83
- za vodni prispev.	670	670	2.460	0,16	0,42
- za druge obvezn.	6.540	6.540	5.026	1,61	0,85
skupaj	145.084	159.402	198.328	38,89	33,85

Iz primerjave je razvidno, da so obveznosti iz dohodka skupaj za 24,4 % večji kot v letu 1980, vendar pa znašajo v strukturi dohodka v letu 1981 za 5,04 % manj kot v letu 1980. Vzrok za to niso manjše prispevne stopnje, temveč največ manjši porast osebnih dohodkov od dohodka, kar je za tiste obveznosti, ki jim je osnova za obračun osebni dohodek, seveda pomenilo nižjo osnovo. Od prispevkov, ki kažejo resnično zmanjšanje, so obveznosti za izobraževanje, znanstveno-raziskov. SIS in ŽTP. Občutno in največje povečanje pa je doseženo pri prispevku za gozdno reprodukcijo za izgradnjo gozdnih cest, kjer se je povečala prispevna stopnja za 1,5 % in še osnova zaradi visokega porasta cen hlodovine. Občutno večja je tudi obveznost za vodni prispevek zaradi spremenjene osnove za obračun.

2. Analiza obveznosti iz dohodka po temeljnih organizacijah pa izkazuje sledeče:

	1980	1980 s korekturo	1981	plan 1981
Bohinj	34,8	37,6	36,8	37,0
Rečica	39,2	42,3	30,7	39,4
Mojstrana	31,9	36,8	35,8	35,3
Podnart	41,4	44,3	38,1	43,6
Trgovina	39,8	43,1	47,0	39,0
DSSS	14,8	20,6	22,7	22,8
LIP skupaj	35,4	37,1	33,9	37,2

ČISTI DOHODEK

Po pokritju obveznosti iz dohodka pomeni ostanek čisti dohodek, ki je namenjen za razporeditev na osebne dohodke, skupno porabo in akumulacijo. Razporeditev čistega dohodka je opravljena na osnovi določil samoupravnih aktov, to je pravilnika o razporeditvi čistega dohodka in letnega plana. Pri razporeditvi čistega dohodka na del za osebne dohodke, je upoštevano tudi določilo družbenega dogovora SRS, po katerem morajo osebni dohodki zaostajati za rastjo dohodka. Prvo si oglejmo doseženi čisti dohodek (v tisoč din):

	1981	1980	plan 1981	1981	1981
Bohinj	150.145	119.109	143.950	126	104
Rečica	157.965	78.841	93.352	200	169
Mojstrana	14.676	14.566	15.016	101	98
Podnart	25.805	17.653	19.850	146	130
Trgovina	9.080	10.712	11.619	85	78
DSSS	29.876	23.983	27.134	125	110
skupaj LIP	387.547	264.864	310.921	146	125

Čisti doseženi dohodek na zaposlenega je sledeč:

	1981	1980	plan 1981	1981	1981
Bohinj	322.200	254.506	299.272	126	108
Rečica	511.213	257.650	297.299	198	172
Mojstrana	262.071	260.107	242.193	101	108
Podnart	353.493	223.455	264.667	158	133
Trgovina	378.333	446.333	464.760	85	81
DSSS	335.685	266.478	294.935	126	114
LIP skupaj	381.068	258.909	296.397	147	129

Iz primerjave je razvidno, da je doseženi čisti dohodek v letu 1981 za 46 % višji kot v letu 1980 in da je tudi plan presežen za 25 %. Najvišji porast čistega dohodka je dosegla TO Rečica, ki je dosegel iz leta 1980 podvojila, najnižji porast pa je dosegla Mojstrana in sicer za 1 %, oziroma Trgovina, ki je dosegla za 15 % nižji dohodek kot leto prej. Skromnejši rezultat pri Mojstrani je dosežen zaradi močnega porasta cen osnovnih materialov, kar ni uspelo nadoknaditi v novih prodajnih cenah. Za TO Trgovina pa je razumljivo, da ob zamrznjeni marži in porasti poslovnih stroškov ni mogla doseči drugačnega rezultata.

Čisti dohodek na delavca je za 47 % višji kot leto prej. Tudi pri tem kazalcu je najnižji porast dosežen pri TO Mojstrani in pri TO Trgovini. Kot pri dohodku na zaposlenega, velja tudi za čisti dohodek na zaposlenega, da šele primerjava z drugimi pokaže pravo vrednost rezultata. Podatka za konec leta seveda še

nimamo, zato bomo prikazali podatek za periodični obračun 30. 9. 1981 in 1980:

čisti dohodek na zaposlenega 30. 9.

	1981	1980	indeks
- LIP Bled	263.734	190.038	139
- podskupina 012322 stavbno pohištvo SRS	206.192	153.478	134
- lesna INDUSTRIJA SRS	185.239	151.072	122
- SOZD GLG - lesna industr.	251.966	168.181	150
- gospodarstvo SRS	223.448	172.719	129

Iz primerjave je razvidno, da je naša DO dosegla nadpovprečni rezultat v razmerju do drugih v Sloveniji.

RAZPOREDITEV ČISTEGA DOHODKA

Največji del čistega dohodka je namenjen za osebne dohodke. V letu 1981 je razporejeno za osebne dohodke 56,6 % čistega dohodka, v letu 1980 64,0 %, po planu za leto 1981 pa je bilo predvideno 61,7 %. Razporeditev čistega dohodka je sledeča:

razporeditev čistega dohodka v % za:									
osebne dohodke			skupno porabo			akumulacijo			
1981	1980	plan 1981	1981	1980	pl. 1981	1981	1980	pl. 1981	
Bohinj	64,2	62,8	59,3	13,0	11,0	8,0	22,8	26,2	32,7
Rečica	42,8	61,9	59,2	9,4	11,2	8,1	47,8	26,9	32,7
Mojstr.	69,8	59,5	65,8	10,6	10,8	9,9	19,6	29,7	24,3
Podnart	55,4	66,8	62,6	11,7	11,1	9,1	32,9	22,1	15,3
Trgovina	61,0	42,1	48,1	11,0	7,5	5,6	28,0	50,4	46,3
DSSS	85,1	87,1	85,9	14,9	12,9	14,1	-	-	-
LIP sk.	56,6	64,0	61,7	11,4	11,1	8,6	32,0	24,9	29,7

Razporeditev čistega dohodka v letu 1981 je bila večja v korist akumulacije kot v letu 1980 in po planu. Posamezne TO so razporejale drugače, tako so TO Bohinj, Mojstrana in Trgovina razporedile manj, ostale TO pa več v korist akumulacije kot v letu 1980.

Večji delež čistega dohodka kot v letu 1980 smo tudi razporedili za sklad skupne porabe. Večji znesek je predviden za adaptacijo počitniškega doma v Seči, saj je za prvo in najosnovnejšo adaptacijo predvideno 20.000.000, - din.

Za osebne dohodke je razporejen nižji delež čistega dohodka kot v letu 1980, pri tem pa so osebni dohodki na delavca kljub temu porasli za 32 %. Pri TO, ki so dosegale podpovprečni čisti dohodek, je slika seveda obratna, saj je pri TO Bohinj, Mojstrani in Trgovini razporejen večji delež za osebne dohodke kot v letu 1980.

Osebni dohodki so po družbenem dogovoru morali rasti počasneje kot je znašala rast dohodka. V primerjavi z rastjo dohodka so osebni dohodki doseženi tako (v tisoč din):

1. dohodek 1980	409.948
dohodek 1981	585.875
indeks	142,9
2. osebni dohodki 1980 z upoštevanom korekturo prispevkov (faktor 92,68)	157.137
osebni dohodki 1981	219.522
indeks	139,7
3. možna rast osebnih dohodkov po družbenem dogovoru:	
a) 90,5 % od rasti dohodka 42,9	38,8 %
b) 2,0 % od rasti doh. za izvoz	0,9 %
skupaj	39,7 %

Obračunani osebni dohodki so torej v skladu z določili družbenega dogovora. Obračunani osebni dohodki znašajo več kot je bilo izplačano v letu 1981, zato bo razlika izplačana v letu 1982 pri obrač. oseb. doh. za prvo tromesečje.

LIP, lesna industrija Bled

RAZPISUJE

za šolsko leto 1982/1983 naslednje štipendije:

za TO Tomaž Godec Boh. Bistrica

- lesar (strojni mizar)	2
- lesar širokega profila (stavbni mizar)	2
- obdelovalec lesa (lesarski delavec)	2
- vzdrževalec strojev (strojni mehanik)	2

za TO Rečica

- lesar	2
- lesar širokega profila	2
- obdelovalec lesa	1
- vzdrževalec strojev	1

za TO Mojstrana

- lesar	1
- lesar širokega profila	1
- obdelovalec lesa	1

za TO Podnart

- lesar	1
- lesar širokega profila	1
- obdelovalec lesa	1

za DSSS

- dipl. inž. strojništva	1
--------------------------	---

Prijave na obrazcu DZS 1,65 in zaključno spričevalo sprejema splošni sektor LIP Bled do 30. 6. 1982.

Pogled skozi objektivna očala

V podjetju smo zaposleni delavci z različno delovno dobo in različnih starosti. Ne glede na razlike pa smo vsi bolj ali manj občutljivi za pohvale in priznanja dobro opravljenega dela v proizvodnji. Največkrat tudi ni pravega priznanja takšnim delavcem, ki prizadevno sodelujejo v samoupravnih organih, sindikalni organizaciji, organizaciji zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Zaslužili bi vsaj skromno javno pohvalo, ki ne bi nič stala.

Pri takšnem ali drugačem delu pa se iz dneva v dan eni bolj, eni manj utrujamo. Starejši smo, težje nam gre delo od rok. Samoupravni sporazumi predvidevajo bolj ali manj realna priznanja starejšim delavcem v obliki dodatnega dopusta, nagrad in podobno. Pri tem pa prizadetim ni povsem razumljivo, kako mačehovsko smo odmerili dodatek dopusta starejšim nad petdeset let. Delavcem, ki dosegajo to starost, pripada dva dni dodatnega dopusta. Ko pa človek sprašuje druge delavce iz raznih organizacij (npr. GG Bled in druge), imajo delavci, ki izpolnjujejo te pogoje, pet dni dopusta več.

V lesni industriji so z redkimi izjemami zahtevni in težki delovni pogoji na odprtih skladiščih izpostavljeni slabim vremenskim prilikam. Prav bi bilo, da delavci ponovno razpravljajo o priznanju dodatnega dopusta starejšim delavcem (nad petdeset let). Teh bi moralo biti vsaj štiri.

Jubilejne nagrade so vedno kamen spotike. Očitno ni prav, da te delimo na koncu leta, ne pa takrat, ko posameznik to možnost doseže ali vsaj ob obletnici ustanovitve podjetja. V nasprotnem primeru smo nagrado razvrednotili tako namensko kot vrednostno.

Take in podobne nedoslednosti slabo vplivajo na razpoloženje zaposlenih. Probleme bomo morali reševati sproti, ne pa kampanjsko tako pri vrednotenju dela in priznanjih delavcem.

Zaposleni bomo čutili več pripadnosti delovni organizaciji, sigurnosti v zaposlitvi, delovnosti in urejenosti v medsebojnih odnosih.

T A N D

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet DO (2. 3. 1982)

1. Ugotovil je, da je bil zaključni račun in delitev dohodka za leto 1981 sprejet na vseh zboreh samoupravnih delovnih skupin v DO in delavskih svetih v TO in DSSS; DS se strinja z odpisom dvomljivih terjatev za naložbe v SIS materialne proizvodnje.

2. Ugotovil je, da je bil predlog delitve dohodka za leto 1982 obravnavan in sprejet na DS vseh temeljnih organizacij in v DSSS.

3. Potrdil je oceno novosistemiziranega dela »obdelovalec konstrukcij in inovacij« v PRB, ki znaša 204 točke. Le-ta velja od 1. 3. 1982 dalje.

4. Ugotovil je, da so zbori v TO Tomaž Godec in TO Rečica sprejeli oceno novosistemiziranih nalog:

- upravljanje štiripotnega viličarja (TO, T. G.) 156 točk
 - kontrola in vnos podatkov v ekranski terminal (TO T. G. in TO Rečica) 171 točk
- Ocene veljajo od 1. 3. 1982 dalje.

5. V javno obravnavo je dal predlog ocen novosistemiziranih nalog v TO Tomaž Godec: vodenje skladišča polizdelkov in sestavljalnice, upravljanje sušilnice, transport z viličarjem na skladišče žaganega lesa

in DSSS: oceno novosistemiziranih nalog; dopolnilna operatorska dela in dopolnilna dela v sektorju AOP ter novosistemizirani deli: operater II na sistemu in operater na ekranskem terminalu.

6. Obravnaval je predlog za združevanje za naložbe v nerazvitih krajih v okvirih SOZD GLG in sprejel sklep, da se strinja z združevanjem omenjenih sredstev. Sredstva za nerazvita področja se bodo združevala v okviru SOZD s SaS DO Jelovica.

7. Obravnaval je SaS o združevanju in razporejanju sredstev za ureditev spominskega parka Goreljek na Poljuki in predlog odločil. Člani DS so izrazili željo, naj se pripravi kompletan srednjeročni program vlaganja sredstev v kulturne spomenike za vso občino.

8. V poslovni odbor Slovenijales – TOZD Trgovina je imenoval delegata Zvonka Jiraska.

9. V javno obravnavo je dal predlog sprememb pravilnika o osnovnih sredstvih.

10. Sprejel je nagrade za proizvodno delo učencev usmerjenega izobraževanja. Višina nagrade znaša 100 din/dan, kar je skupaj za 10 dni 1.000,00 din.

11. Sprejel je SaS o združevanju deviznih sredstev z DO Sava in Astra.

12. Sprejel je sklep, da je skupna vsota za posojila v letu 1982 5.000.000 din.

Odbor za gospodarjenje (23. 2. 1982)

1. Obravnaval je zaključni račun za leto 1981 in nanj ni imel pripomb. Smatral je, da je razporeditev čistega dohodka v skladu z določili pravilnika o razporeditvi čistega dohodka, v skladu z določili letnega plana za leto 1981 in v skladu s sprejetimi sklepi in smernicami, obravnavanimi med letom na sejah DS TO in DO. Odbor ugotavlja, da je razporeditev čistega dohodka za osebne dohodke v skladu z družbenim dogovorom SRS. Tudi nekateri stroški, kot so: dnevnice, reprezentanca itd. so v skladu z določili družbenega dogovora.

Odbor predlaga, da delavci v TO sprejmejo predlagani zaključni račun in potrdijo razporeditev čistega dohodka.

2. Obravnaval je predlog plana o razporejanju dohodka za leto 1982 in ga dal v obravnavo in sprejem DS TO in DSSS.

3. Pregledal je poročila komisij za ocenitev inventivnih predlogov Marjana Knafliča in na osnovi mnenja komisij predloge zavrnil. Prav tako je zavrnil tudi predloge Staneta Nagodeta in Ludvika Hudovernika.

4. Finančni izračun prihranka po izboljšavi Mirka Zupana, TO Rečica znaša za dve leti (1980, 1981) 6.206,00 din, zato odbor predlaga DS TO Rečica, da o zadevi razpravlja in sprejme sklep o dodelitvi nagrade.

5. Odbor je pregledal inovacijski predlog Janeza Milonika iz TO Mojstrane o odpravi zatrganja v brazdi vratnih kril s prerazporeditvijo rezil na formatni obrezovalki. Imenoval je komisijo, ki sestavi: Joža Makovca, Joža Stanja in Stanka Kemliča, ki naj ugotovi koristnost inovacije, način in roka izračuna gospodarske koristi.

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (15. 2. 1982)

1. Dopolnil je sklep o potrditvi operativnega plana za primarno predelavo: Mesečno se dogovori s SOPPA, da se obračun opravi v odvisnosti od dobave hlodovine in vremenskih pogojev.

2. Referendum za sprejem pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj je prestavil na 11. 3. 1982.

3. Sprejel je dogovor o programu ljudske obrambe in družbene samozaščite občine Radovljica.

4. V 8-dnevno javno obravnavo je posredoval predlog sprememb ur v katalogu del in nalog.

5. Sprejel je opis nalog »transport z viličarjem na skladišče žaganega lesa nad 2,5 t«. Sprememba je v tem, da se podčrta vpliv nesnage, in sicer: roke, navadna sredstva, ki je pomotoma izpadel iz opisa.

Komisiji za vrednotenje zahtevnosti dela je predlagal, naj pri ocenitvi upošteva zahtevnost dela pri vlaganju lesa v sušilne komore.

Sklep je posredoval v obravnavo in sprejem zborom samoupravnih delovnih skupin.

6. Sprejel je opis nalog »upravljanje sušilnice« tak kot je bil v javni obravnavi, z naslednjimi dopolnitvami:

- v rubriko: raven odločanja se doda: odloča o kvaliteti sušenja
- v rubriko: delovni pripomočki se doda: motorna žaga
- v rubriko: katera faza dela je najtežja, se doda: upravljanje s transportnimi napravami.

Sklep je posredoval v obravnavo in sprejem zborom samoupravnih delovnih skupin.

7. V 8-dnevno javno obravnavo je posredoval predlog novosistemiziranih del in nalog »vodenje skladišča polizdelkov in sestavljalnice« v obratu pohištvo.

8. Sprejel je sklep, da se Joža Odarja iz zdravstvenih razlogov ter v smislu 105. člena pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke prerazporedi iz opravljanja del in nalog »cepilničar na cepilki 1100« na dela in naloge »pomoničnik upravljalca polnojarmenika« v obratu mehanske predelave lesa.

9. Ugodno je rešil prošnjo Občinske skupnosti socialnega skrbstva Radovljica ter jim dodelil posteljo Ana.

Delavski svet TO Tomaž Godec (26. 2. 1982)

1. Člani DS so na podlagi obravnave sprejeli ugotovitveni sklep, da so bili predlogi sprememb in dopolnitev kataloga del in nalog, novosistemiziranih del in nalog ter ocenitev na zboreh samoupravnih delovnih skupin soglasno potrjeni.

2. Zaključni račun za leto 1981 je potrdil z ugotovitvijo, da je delitev celotnega prihodka in dohodka v skladu s samoupravnimi akti in zakonskimi določili.

3. Potrdil je delni letni plan za leto 1982.

4. Sprejel je samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti: Izobraževalne skupnosti Radovljica, Skupnosti otroškega varstva Radovljica, Kulturne skupnosti Radovljica, Skupnosti socialnega skrbstva Radovljica, Telesno-kulturne skupnosti Radovljica, Raziskovalne skupnosti Radovljica, Stanovanjske skupnosti Radovljica in za podpis navedenih sporazumov pooblastil Franca Mencingerja.

5. Ugodno je rešil prošnjo GD Studor in mu odobril 25 kv. m opaznih plošč slabše kvalitete.

6. Soglašal je z ustanovitvijo in udeležbo Ljubljanske banke, Združene banke v avstrijsko-jugoslovanske banki, s soudeležbo 200.000 Asch pod pogojem, da Ljubljanska banka – Združena banka zagotovi devize za soudeležbo.

Za podpis sam. sporazuma je pooblastil direktorja Franca Bajta.

Delavski svet TO Rečica (9. 2. 1982)

1. Spremenil je datum razpisa referenduma za sprejem pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj v TO Rečica; namesto 18. 2. 1982 se referendum opravi 11. marca 1982.

2. V komisijo za izvedbo splošnih volitev je namesto Cirila Repinca imenoval Antona Železnikarja, ker tov. Repinc kandidira za člana samoupravne delavske kontrole.

3. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval spremembe ur v katalogu del in nalog TO Rečica za leto 1982 v obliki, kot so bile posredovane.

Delavski svet TO Rečica (26. 2. 1982)

1. Ugotovil je, da je bil zaključni račun za leto 1981 obravnavan in potrjen na zboreh delavcev ter da je delitev čistega dohodka v skladu z določili samoupravnega sporazuma o razporeditvi čistega dohodka v DO in v skladu s sprejetim planom za leto 1981.

2. Obravnaval je plan celotnega dohodka in njegovo delitev v letu 1982 ter ga potrdil v predloženi obliki.

3. Ugotovil je, da so bile predlagane spremembe ur v katalogu del in nalog za leto 1982 obravnavane in potrjene na zboreh delavcev, razen ukinitve delovne naloge »vodje montaže na stavbi« in novosistemizirane naloge »tehnolog I – kalkulanta«.

4. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval spremembe ur v katalogu del in nalog:

- ukine se delovna naloga »vodja montaže na stavbi« 2200
- poveča se število ur za delovno nalogo »tehnolog I« od 4400 na 6600 ur.

Vse delovne naloge, ki sestavljajo delo tehnologa I so že sistemizirane in ocenjene, zato se predlaga, da sprememba velja od 1. 4. 1982.

5. Glede nabave osnovnih sredstev je DS sprejel sklep, da o nabavi le-teh, ki so bila sprejeta že s planom, ne bo ponovno sklepal, razen če bo šlo za druge investicije, ki niso v planu.

6. Sprejel je SaS o združevanju sredstev za izgradnjo skladiščnih prostorov v DO Jelovica v besedilu, kot je bil predložen v obravnavo. Za podpis je bil pooblaščen direktor Franc Bajta.

7. Sprejel je samoupravne sporazume o ustanovitvi SIS v občini Radovljica ter za podpisnika pooblastil predsednika DS TO Franca Borisa.

8. Sprejel je osnutek SaS o ustanovitvi Stanovanjske skupnosti in osnutek statuta Stanovanjske skupnosti občine Radovljica. Za podpisnika je pooblastil predsednika DS Franca Borisa.

9. Sprejel je aneks k SaS o združevanju sredstev za financiranje krajevnih skupnosti ter za podpisnika določil predsednika DS TO.

10. Potrdil je prispevno stopnjo za financiranje programa ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini Radovljica za leto 1982.

11. V zvezi s pobudo verodostojnosti dokumenta »primerjava plana delovne sile 81/82«, ki jo je podal Alojz

(Nadaljevanje na 5. strani)

UMRL JE PISATELJ IVAN RIBIČ-STOJAN

Po daljši in hudi bolezni je 2. februarja na Rečici umrl znani slovenski književnik, scenarist in kulturni delavec Ivan Ribič-Stojan. Bil je udeleženc NOB od 1941. leta, preživela priča tragedije III. bataljona Prešernove brigade na Goreljeku in komandant odreda na Koroškem. Njegovi romani iz prvega obdobja njegove plodne pisateljske poti zajemajo ljudi in dogodke iz NOB na Koroškem. Posebno znani so njegovi scenariji za najuspešnejše slovenske, zlasti mladinske filme med drugimi Dolina miru, Ne joči Peter, Kekec... Vsi se še spominjamo izredno razgibane dokumentarne serije o VOS (varnostni obveščevalni službi) edine te vrste, katere avtor je bil pokojni Ribič.

Za svoja nedvomno izredno kakovostna literarna dela je prejel Prešernovo nagrado, za scenarij pa najvišjo nagrado filmskega festivala v Puli.

SLIKAR BONI ČEH PREŠERNOV NAGRAJENEC

Na osrednji gorenjski proslavi Prešernovega dne in kulturnega praznika, ki je bila 5. februarja v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah, je Prešernovo nagrado Gorenjske za 1982. leto prejel akademski slikar in likovni pedagog iz Radovljice Boni Čeh. Razen slikanja v olju, kjer je dosegel zavidno umetniško raven, se je v zadnjih letih posvetil tudi sodobnim oblikam malih plastik, s katerimi se je predstavil na številnih razstavah.

PROGRAM KULTURNE AKCIJE ZA DELOVNE KOLEKTIVE 1981 V CELOTI URESNIČEN

Program kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini, ki ga vzajemno izvajajo sindikati, Kulturna skupnost Radovljica in Zveza kulturnih organizacij Radovljica, je bil lani v celoti uresničen. Skupaj je bilo izvedenih 43 gledaliških prireditev, od teh 16 poklicnih, 27 amaterskih. Organizirali so 8 glasbenih in pevskih koncertov, 7. likovnih razstav, 4 kulturno zabavne glasbene prireditev, od teh eno za delavce iz drugih republik. Prireditev so bile v 16 krajih naše občine, za katere so podelili nad 15.900 vstopnic, ali poprečno 256 na prireditev. To pa pomeni, da je bilo prav toliko obiskovalcev. Vse prevečkrat se namreč poverjeniki in organizatorji kulturne dejavnosti zadovoljijo zgolj za podelitev kart, ne pa tudi za obisk. Tako velikokrat ostanejo sedeži po dvoranah prazni.

Za izvajanje programa kulturne akcije v letu 1981 je Kulturna skupnost namenila 350.000 din, občinski svet ZSS Radovljica 50.000 din, delovne organizacije pa so prispevale po pogodbi skupaj 90.642 din.

Sklepi samoupravnih organov

(Nadaljevanje
s 4. strani)

Luskovec, DS daje pojasnilo, da se je na zborih delavcev 25. in 26. 2. 1982 sprejemal plan, ki je bil dan v javno obravnavo z datumom 3. 2. in 9. 2. 1982; sprememba, ki je bila naknadno predlagana, pa se ponovno posreduje v javno obravnavo.

12. Obravnaval je predlog osnutka sprememb in dopolnitev SaS o združitvi v Temeljno banko Gorenjske ter nanj ni imel pripomb.

Delavski svet TO Mojstrana (26. 2. 1982)

1. Sprejel je zaključni račun za leto 1981.
2. Obravnaval je predlog plana delitve dohodka za leto 1982 in ga enoglasno sprejel.
3. Potrdil je investicijski elaborat za kotlovnico v TO Mojstrana.
4. Sprejel je sklep o odprodaji strojev, ki niso več uporabni v TO in imenoval komisijo v sestavi: Ravhekar, Jeglič, Matjaž, ki naj oceni vse stroje in odloči o prodaji le-teh na javni licitaciji.

Delavski svet TO Podnart (26. 2. 1982)

1. DS je sprejel ugotovitveni sklep zbora delovnih ljudi in sprejel zaključni račun v predlagani obliki, razporeditev čistega dohodka na osebne dohodke, sklad skupne porabe in akumulacijo. Ugotovil je, da je razporeditev čistega dohodka opravljena v skladu s samoupravnim sporazumom o delitvi čistega dohodka, v skladu s planom za leto 1981.
2. DS je obravnaval in pristopil k samoupravnim sporazumom o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti
3. po obravnavi je DS sprejel osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi stanovanjske skupnosti in osnutek statuta stanovanjske skupnosti občine Radovljica. Oba navedena akta podpiše direktor TO, Globočnik Franc
4. DS je pregledal program dela in finančni načrt iniciativnega odbora in predlagal, da se čimprej skliče ustanovni občni zbor za ustanovitev industrijskega gasilškega društva
5. DS je potrdil nakup 12 kom odlagalnih miz in kontejnerja za vnetljive snovi. Sredstva so predvidena v planu investicij za leto 1982.

Delavski svet DSSS (19. 2. 1982)

1. Sprejel je nalogi: dopolnilna operaterska dela in dopolnilna dela v sektorju AOP v taki obliki kot sta bili predlagani.
2. Za novostemizirani deli: operater II na sistemu in operater na ekranskem terminalu je sprejel strukturo nalog ter razpisne pogoje.
3. Spremembe sistemizacije del v AOP velj. od 1. 3. 1982, s 1. 3. 1982 se ukinejo dela: operater, administrator in operater na luknjaču.
2. V projektivnem razvojnem biroju se ukineta 2 deli: »oblikovalec« in »konstruktor«.
- Na novo se sistemizira delo »obdelovalec konstrukcij in inovacij«
- Sklep velja od 1. 3. 1982 dalje.
3. Obravnaval je predlog aneksa k SaS o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti Radovljica za obdobje 1981–1985 in ga dal v javno obravnavo in sprejem sam. delovnim skupinam v DSSS.
4. Obravnaval je predlog aneksa k SaS o združevanju sredstev za financiranje KS in ga dal v javno obravnavo in sprejem SDS v DSSS.
5. Sprejel je SaS o ustanovitvi stanovanjske skupnosti in statut stanovanjske skupnosti.

Delavski svet DSSS (26. 2. 1982)

1. Glede umestnosti premakljivega delovnega časa v sektorju AOP je bil sprejet sklep, da služba za organizacijo do prihodnje seje DS pripravi predlog:
 - da se premakljivi delovni čas v AOP ukine ali
 - da se premakljivi delovni čas uvede tudi v drugih službah, kjer nastopijo take potrebe.
2. Po pregledu zapisnikov zborov delovnih skupin v DSSS je bilo ugotovljeno, da je bil zaključni račun za leto 1981 sprejet. Pomanjkljivo je sestavljen le zapisnik prodajnega sektorja, kjer je navedeno le, kaj so obravnavali, brez sklepov.
3. Ugotovil je, da so zbori delovnih skupin DSSS potrdili plan delitve dohodka za leto 1982.
4. Ugotovil je, da so delavci DSSS na zborih delovnih skupin obravnavali aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti. Predlog je bil sprejet s pripombo AOP, da se upošteva vse šole radovljiške občine, ne samo radovljiško.
5. Ugotovil je, da je bil na zborih delavcev sprejet SaS o združevanju sredstev za financiranje krajevnih skupnosti.
6. Ugotovil je, da so bili sprejeti predlog SaS o ustanovitvi SIS na zborih delovnih skupin v DSSS.
7. Sprejel je osnutek sporazuma in dopolnitve sporazuma o združitvi v Temeljno banko Gorenjske.

Informacije Indok centra

SEJA SKUPŠČINE SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA

2. februarja so se sestali delegati zbora uporabnikov in zbora izvajalcev Skupnosti otroškega varstva Radovljica na 16. seji. Obravnavali so enajst točk dnevnega reda in med drugim sprejeli soglasje k predlogu za povišanje ekonomske cene in višine mesečne oskrbnine, pravilnik o oblikovanju ekonomske cene in vplačevanju mesečne oskrbnine za otroke, vključene v Vzgojno varstveno organizacijo Radovljica, samoupravni sporazum o ustanovitvi Skupnosti otroškega varstva Radovljica ter informacijo o organizaciji Vzgojno varstvene orga-

nizacije Radovljica, celovito oceno stanja na področju uresničevanja družbenega varstva otrok v občini Radovljica, informacijo o samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih združenih kmetov v zvezi z uresničevanjem pravice do porodniškega dopusta ter poročilo o dokončanju investicije v Bohinjski Bistrici.

Doslej veljavna ekonomska cena 2.300 dinarjev je zaradi 34% povečanja cen materialnih stroškov in 53% zvišanja cen hrane postala nerealna. Predlagana nova ekonomska cena znaša 3000 dinarjev in jo je 5. februarja sprejela Občinska skupnost za cene. Spremenjena je tudi cenzurna lestvica mesečnih oskrbnin za otroke v vrtcih:

mesečni dohodek na člana družine	1.500	2.000	2.500	3.000	3.500	4.200	nad
do	do	do	do	do	do	do	do
prisp. staršev	570	720	980	1.380	1.640	1.770	1.900
od ekonomske cene krijejo starši	19%	24%	33%	46%	55%	59%	63%
otroško varstvo prispeva							
– v %	81%	76%	67%	54%	45%	41%	37%
– v din	2.430	2.280	2.020	1.620	1.360	1.230	1.100

V družinah, kjer mesečni dohodek na člana družine ne presega 1.500 dinarjev, otroci ne plačajo oskrbnine v vrtcu.

Če je otrok odsoten, se od mesečnega zneska odračuna dnevna hrana brez režije. Kosilo velja 15,50 din in malica 5,50 din.

Vzgojno varstvena organizacija Radovljica združuje 10 vzgojno-varstvenih enot v Begunjah, Bohinjski Beli, Bohinjski Bistrici, Gorjah, Kam-

ni gorici, Kropi, Lescah, Radovljici in Srednji vasi. V 46 oddelkih je varstva deležno 1060 otrok, zanje pa skrbi 45 vzgojiteljic, 27 varuhinj, 1 ortopedinja, 3 vodje, 15 kuharic, 14 snažilk in trije hišniki. V vseh vrtcih sprejemajo otroke od 3. do 7. leta starosti razen v Bohinjski Bistrici, kjer imajo tudi oddelke za dveletne otroke. Jasli v občini nimamo, pač pa v letošnjem letu organizirajo tri oddelke družinske-

ga varstva za otroke od 8. meseca do 2. oziroma 3. leta starosti. Žal so starši s to obliko varstva še vse premalo seznanjeni in je ne izkoriščajo v tolikšni meri, kot bi jo lahko.

Poleg rednega programa načrtujejo v Vzgojno varstveni organizaciji Radovljica v letošnjem letu izpeljati 120-urni program priprave na osnovno šolo v Begunjah, Lescah in Radovljici. V vseh vrtcih pa od novembra do maja 1982 že izvajajo 80-urne programe za otroke, ki niso vključeni v vrtce.

Celovita ocena stanja na področju uresničevanja družbenega varstva otrok v občini Radovljica je prispevek h gradivu za III. konferenco Zveze sindikatov o socialni politiki.

Konec leta 1980 so v Bohinjski Bistrici začeli uporabljati nov otroški vrtec v prenovljeni stari osnovni šoli. Na ta način so izpraznili prostore v novi osnovni šoli in omogočili celodnevni pouk. Vrednost novega objekta z 865 kv. m neto površine je znašala 12.681.147,05 din, kar je za 4.681.147,05 din več kot so predvidevali s finančno konstrukcijo. Vzroki za prekoračitev investicije so bili v večji dotrajanosti objekta kot so prvotno menili ter v nekaterih novih zahtevah komunalne organizacije.

SEJA SKUPŠČINE SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Ocenili so, da je bilo delo stanovanjske skupnosti in njenih samoupravnih organov v preteklem letu uspešno ter dobra podlaga za naprej. 158 občanov je prejelo posojilo za dograditev in adaptacijo lastnih stanovanjskih hiš v višini 15.640.000,00 din, 2.000.000,00 din pa so namenili za revitalizacijo in investicijsko vzdrževanje stanovanjskega sklada v družbeni lastnini – 2.225 stanovanj. Iz solidarnostnega sklada je bilo rešenih 75 stanovanjskih problemov, odobrenih pa je bilo tudi 56 subvencij stanarin družinam in občanom z nižjimi osebnimi dohodki. v okviru usmerjene družbene stanovanjske gradnje je bilo lani zgrajenih 140 stanovanj v Cankarjevem naselju v Radovljici, 9 stanovanj v Sp. Gorjah, 36 garaž, na Jaršah – Bled pa dokončujejo še 70 stanovanj.

Delovanje stanovanjske zadruge »DOM« Radovljica se je okrepilo; število zadrušnikov je doseglo 185, dodelili pa so 93 parcel za individualno gradnjo, kar bo tudi v prihodnje osrednja skrb stanovanjske zadruge.

IZVOZNI REZULTATI RADOVLJIŠKEGA GOSPODARSTVA

V preteklem 1981. letu je radovljiško gospodarstvo izvozilo na tuja tržišča za 56.570.905 dolarjev svojih izdelkov, kar je za 17 odstotkov več kot v letu 1980. Statistiki so izračunali, da je izvoz na konvertibilno področje predstavljal 75,3% delež vsega izvoza na tuje. To je za 7% več kot leto poprej, vendar pa je bil letni plan izvoza na konvertibilno tržišče realiziran 92,9%. Letni plan izvoza je industrija v občini izpolnila 94%, v celoti pa je to precej več kot znaša slovensko poprečje glede na izredno zahteven plan.

V letošnjem letu nameravajo delovati na področju prilagajanja stanovanjske samouprave – novim zakonom, prav tako bodo sprejeli novi samoupravni sporazum o ustanovitvi in delovanju, statut stanovanjske skupnosti. V aprilu jih čakajo volitve v novo delegatsko skupščino. Na področju družbene stanovanjske gradnje bodo pričeli graditi 184 stanovanj: 102 v Lescah, 54 na Bledu – Jarše, 16 v Bohinjski Bistrici in 12 v Stari Fužini. V letu 1982 bo tudi zaključena gradnja 162 stanovanj, in sicer 66 v Cankarjevem naselju, 70 na Jaršah, 22 na Posavcu in 4 v Kropi.

V okviru stanovanjske zadruge »DOM« planirajo začetek gradnje 137 individualnih stanovanjskih hiš, stalna naloga bo tudi vzdrževanje in prenova stanovanjskega sklada, med dodatnimi nalogami pa se pojavljajo ustanovitve stavbno-zemljiške skupnosti in skupne strokovne službe SIS materialne proizvodnje ter naloge s področja LO in DS.

Srednjeročni plan Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Radovljica za obdobje 1981–1985 zasleduje cilj, da bi v tem srednjeročnem obdobju začeli graditi 1.100 stanovanj, 709 v okviru družbeno usmerjene gradnje in 401 v okviru individualne gradnje.

Pravilnik o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delovnih ljudi in občanov iz sredstev solidarnosti v primerjavi z doseganjem nekoliko zmanjšuje obseg solidarnosti, saj izključuje mlade družine kot posebno kategorijo upravičencev solidarnostnih stanovanj. V okviru solidarnosti bodo po tem pravilniku reševali stanovanjsko vprašanje delavcev z nižjimi osebnimi dohodki ter občanov in družin, ki nimajo možnosti svojega stanovanjskega vprašanja rešiti v TOŽD in delovni skupnosti, upokojecev, invalidov, starejših in za delo nesposobnih ljudi ter udeležencev NOV, pod pogojem, da imajo v občini stalno bivališče.

Lani je za delno nadomestitev stanarine zaposlilo 74 občanov, 60 vlog je bilo rešenih pozitivno, 14 pa negativno.

Izvoljena nova vodstva

Februarja so v radovljiški občini izvolili nova vodstva občinskih organizacij ZKS, ZZZB NOV in ŽRVS.

Na volilno programski konferenci občinske organizacije ZK so za predsednika občinske konference ZK Radovljica ponovno izvolili ing. Gvida Melinka iz Verige Lesce, za sekretarja komiteja OK ZK pa je bil izvoljen Branko Čop z Bleda.

Za predsednika občinskega odbora ZZZB NOV Radovljica so delegati na februarjski volilni skupščini prav tako ponovno izvolili Slavka Staroverskega iz Radovljice. Za novega podpredsednika je bil tokrat izvoljen ing. Leopold Pernuš z Bleda, za sekretarja pa Franc Arh prav tako z Bleda. Slavko Staroverski je bil sočasno izvoljen tudi za delegata na republiško volilno skupščino ZZZB NOV Slovenije ter za delegata radovljiške in tržiške občinske organizacije na IX. kongres ZZZB NOV Jugoslavije.

Od februarja je za novo mandatno obdobje izvoljen za predsednika občinske konference Zveze vojaških rezervnih starešin Peter Zupan iz Radovljice.

Na podlagi 44. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj v DO LIP, lesna industrija Bled in sklepa odbora za organizacijo, kadre in stanovanja z dne 5. 3. 1982 se objavi

RAZPIS

za dodelitev posojil za gradnjo oz. adaptacijo stanovanj v zasebni lasti za leto 1982 v skupnem znesku 5.000.000. — din.

I. RAZPISNI POGOJI

Pravico do stanovanjskega posojila pod pogoji, določenimi v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj v DO LIP Bled in v pravilnikih posameznih TO in DSSS imajo vsi delavci, ki so v delovnem razmerju v eni od temeljnih organizacij oz. v delovni skupnosti skupnih služb za nedoločen čas.

Delavec, ki prosi za kredit, mora biti kreditno sposoben.

Posojilo se dodeljuje za:

1. izgradnjo ali nakup družinske stanovanjske hiše ali stanovanja (novogradnje)
2. za izboljšanje pogojev bivanja v lastni stanovanjski hiši ali stanovanju (adaptacija)

Stanovanjsko posojilo je dolgoročno posojilo z obveznostjo vrnitve do 20 let glede na višino dodeljenega posojila in s 4 % obrestno mero.

Ostale splošne in posebne kreditne obveze v zvezi z vračanjem in zavarovanjem kredita bo določala kreditna pogodba.

II. DOKUMENTACIJA

Udeleženci razpisa morajo k vlogi za dodelitev posojila predložiti naslednje dokumente:

- zemljiški knjižni izpis o lastništvu oz. o pravici uporabe zemljišča
- gradbeno dovoljenje
- kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo o nakupu stanovanja
- dokazilo o višini lastne udeležbe, ki ne sme biti nižja od 20 % vrednosti trosobnega standardnega stanovanja.

III. OSTALE DOLOČBE

1. Vlogo, s potrebno dokumentacijo za dodelitev posojila je potrebno vložiti najkasneje do 5. 4. 1982 in poslati na naslov: LIP, lesna industrija Bled, splošni sektor, 64260 Bled, Ljubljanska 32.
2. Prepozno prispelo vloge se ne bodo obravnavale, prav tako tudi ne vloge tistih prosilcev, ki jim je bilo posojilo že prej dodeljeno do najvišje kvote, ki je veljala v času, ko jim je bilo posojilo dodeljeno.
3. Delavci, ki so vloge za posojilo vložili pred objavo tega razpisa, morajo le-te dopolniti z zahtevanimi podatki in dokumentacijo iz II. točke tega razpisa.
4. O izidu razpisa bomo udeležence obvestili z objavo sklepov na oglasnih deskah TO oz. DSSS in z vročitvijo sklepov vsem prosilcem, s pojasnilom in rokom možnosti prigovora.

Odbor za organizacijo, kadre in stanovanja

tehniko in podobno. Iz navedenega je razumljivo, da so gasilci prvi, ki morajo vedeti, kakšne preventivne ukrepe je treba izvajati in kakšno gasilsko tehniko uporabiti v slučaju požara. Glavno vprašanje, ki si ga moramo postaviti, je: Ali imamo dovolj znanja o gasilski tehniki in taktiki? Smatram, da nam tega znanja manjka.

Temeljni zakon o požarni varnosti nam predpisuje požarno obrambni načrt. V tem letu ga moramo dokončati. Tako bomo dobili podatke: kakšnega gasilskega orodja nam primanjkuje, vaje bomo načrtno izvajali po oddelkih in skladiščih, v slučaju požara bo mnogo lažje načrtno gašenje in intervencija drugih enot.

Ko obravnavamo požarno varnost, ne smemo prezreti oddelka civilne zaščite. To je enota, ki nastopa z istimi cilji in nameni: varovati premoženje ter sodelovati pri kakršnihkoli nesrečah. Da bomo dosegli zaželjene cilje, bomo tudi v bodoče skupaj izvajali vaje in se učili, da bomo boljše pripravljeni.

Posebno skrb moramo posvetiti kadrovski problematiki. Pridobiti moramo čimveč novih članov, predvsem mladih. Zavedamo se, da je naša TO majhna. Poleg tega je veliko delavcev aktivnih v raznih samoupravnih organih, političnem delovanju in športu.

V zadnjem času se je pri nas zaposlilo precej mladih ljudi. Seznaniti jih moramo o pomenu požarne varnosti in reševanja in jih prepričati, da pristopijo v gasilsko društvo. Praksa nam je pokazala, da mladina rada sodeluje v gasilsko-sportnih disciplinah. Iz teh vrst smo dobili nekaj dobrih operativnih članov. V bodoče bomo morali posvetiti še več pozornosti mladini. Sodelovali bomo tudi na vseh proslavah, političnih manifestacijah in drugod.

Poveljnik je v svojem poročilu navedel številčno stanje članstva, koliko vaj je bilo izvedenih in o aktivnosti članstva v letu 1981. V letu 1981 nismo imeli večjih požarov, le dva manjša začetna požara na stroju brusilka, katera pa smo uspešno zadušili.

V razpravo je posegel požarni inšpektor, Bojan Horvat in povedal, da je problematika društva dana v poročilih. Povedal je, da imajo gasilske organizacije vedno večje zadolžitve in naloge do posameznikov in družbe.

Željeno je sodelovanje in pomoč z vsemi družbeno političnimi organizacijami v TO. Čimprej pa morajo gasilci v sodelovanju s strokovnim kadrom izdelati načrt požarne obrambe.

Na občnem zboru je bil sprejet plan dela za leto 1982, ki je naslednji:

1. Štiri suhe vaje
2. Štiri mokre vaje
3. Dve vaji z dihalnimi aparati
4. Eno vajo o reševanju
5. Eno vajo z lestvami
6. Eno vajo z ročnimi gasilnimi aparati
7. Sodelovanje z enoto civilne zaščite v TO
8. Sodelovanje z Občinsko gasilsko zvezo Radovljica
9. Skupne vaje s sosednjimi gasilskimi društvi (Bled)
10. Sodelovanje v akciji »Nič nas ne sme presenetiti«
11. Udeležba na tekmovanjih
12. Izvedba preventivnih pregledov v podjetju
13. Usposobitev poklicnih gasilcev za delo na UKV od-dajnikih.

Da bomo sprejeti plan dela za leto 1982 izvršili, je potrebno, da vse članstvo pri delu aktivno sodeluje in se udeležuje vseh vaj.

Požarna varnost — vsakdanja skrb

Želim, da bi se s temi navodili seznanili vsi občani z namenom, da preprečijo manjše, večje in celo katastrofalne požare.

Se vedno ugotavljamo, da mnogi požari nastanejo zaradi malomarnosti, brezbriznosti nekaterih občanov in da so s takim ravnanjem povzročene ogromne materialne škode in da so v nevarnosti mnoga človeška življenja.

Nekaj pomembnih navodil o požarni varnosti V KLETNIH PROSTORIH:

— Plinske jeklenke se smejo nahajati samo nad nivojem zemlje, zato NE SPADAJO V KLETNE PROSTORE!

— Dimniška vrata morajo biti dvojna, dobro zaprta in ne založena. Pred vratci mora biti položena pločevina z robnikom ali pa morajo biti tla grajena iz negorljivega materiala.

— Kleti morajo biti čiste, brez nepotrebne navlake! (Na tak način dosežemo pogoje za uspešno akcijo ob požarih in drugih elementarnih nesrečah).

— Vsi prehodi naj bodo vedno prosti!

— Ne skladiščiti v kletne prostore kurilnega olja ali drugih vnetljivih tekočin!

— Ne skranjajmo v kletni prostor bencinske stroje (motorje, mope, motorne žage itd.)

— Dostop do oken naj bo vedno prost!

— Vodni ventil (zasun) naj bo vedno dostopen!

Napotki o požarni varnosti na hodnikih in stopniščih

— Hodniki in stopnišča morajo biti vedno prosta in ne založena z raznimi predmeti!

— Električna razvodna omarica naj bo vedno dostopna. Varovalke v omarici naj bodo čitljivo označene za kaj so namenjene ločeno po etažah električnih pripomočkov. V omarici naj se nahaja kontrolnik toka (omarica naj ne bo odlagališče raznih predmetov)!

— Zasilna vrata skozi požarni zid naj bodo izdelana po predpisih in naj bodo vedno zaprta!

— Gasilski aparati morajo biti vedno dostopni, uporabni in nameščeni na vidnih oziroma posebnih mestih!

— Hidrantna omarica naj bo vedno v redu vzdrževana in ko se ne uporablja, zaplombirana (vsak drugi pojav je treba javiti gasilski službi)!

Opozorila o požarni varnosti V STANOVANJSKIH PROSTORIH

— Zavese naj ne bodo izpostavljene višjim temperaturam!

— Peči za ogrevanje morajo biti vedno dobro vzdrževane in v uporabnem stanju!

— Dimne cevi morajo biti nepoškodovane in pravilno sestavljene v dimno tuljavo, v kateri mora biti nameščena kovinska obroba (rozetna)!

— Peči morajo biti postavljene na ognjevarnem podstavku!

— Pred kurišča morajo biti nameščeni predpečnjaki z robnikom!

— Peči in dimne cevi naj bodo zadostno oddaljene od vnetljivih snovi (sušenje drv ob peči in perila na peči ogroža požarno nevarnost)!

— Odlagajmo vedno ohlajen pepel v kovinske posode s pokrovom ali v zaprti kontejner (pepel ne odlagajmo v kletne prostore, hodnike, garaže ali celo na podstrešje)!

— Pri uporabi peči na butan ali na kurilno olje upoštevajmo vse varnostne ukrepe in navodila proizvajalca. V vročo peč ne dolivajmo gorivo. Bodimo oprezní pri prižiganju peči in pri shranjevanju kurilnega olja!

Opozorila o požarni varnosti V PODSTREŠNIH PROSTORIH

— Pri vhodu na podstrešje mora biti vedno pripravljena lestev ustrezne dolžine (ali pa so že montirane stopnice)!

— Vrata ali pokrov za vstop na podstrešje morajo biti obite s pločevino in stalno odklenjena!

— Podstrešje ne osvetljuje z odprtim ognjem (svečo, petroljeko, šibicami, vžigalniki in podobno)!

— Na podstrešju je priporočljivo, da namestimo sod z vodo in vedrom ali pa gasilski ročni aparat!

— Podstrešje naj bo vedno čisto in pospravljeno!

— Dimnik mora biti vedno prost, nezaložen, ometan z malto in ne razpokan!

— Dimnik mora imeti dvojna dimniška vrata, ki se dobro zapirajo. Pred vratci mora biti pločevina z robnikom!

— Žarnice morajo biti zaščitene z obločnim steklom ali pa je treba namestiti ladijsko luč. Provizorična električna napeljava je STROGO PREPOVEDANA!

— Sušilnice za meso morajo biti grajene tako, da so ognjevarne!

— Dimnik nad strešno konstrukcijo mora biti skrbno zaidan in pravilno urejen s pločevinasto dimniško obrobo. Lesene in druge strešne konstrukcije naj bodo od dimnikov odmaknjene skladno s predpisi!

Kaj moramo paziti, da bo okolica stavb primerno urejena?

— Vsi dohodi in dovozi naj bodo prosti za gasilce in gasilska reševalna vozila — TUDI POZIMI!

— Odprti in zaprti kontejnerji naj se ne nahajajo preblizu stavb zlasti blizu gospodarskih poslopj!

— Okolica stavb naj bo vedno očiščena in ne zapakirana (od tega je odvisna hitra in uspešna intervencija gasilcev)!

— Smetiščne jame morajo biti vedno pokrite z negorljivimi pokrovi!

— Hidranti in odvzemališča vode morajo biti vedno dostopna!

— Preprečujmo igre otrok z vžigalicami!

— Ne požigajmo dračja in drugega gorljivega materiala v vetrovnem vremenu!

(Nadaljevanje prihodnjič)

Občni zbor IGD TOZD Rečica

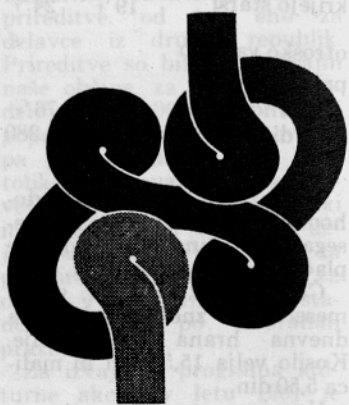
Tudi letos smo se zbrali na občnem zboru IGD — v soboto, 20. 2. 1982 — da pregledamo delo društva za preteklo leto in se dogovorimo za nove naloge in plan dela za letošnje leto.

Udeležba članstva na občnem zboru ni bila zadovoljiva. Od skupnega števila članov (69) jih je bilo navzočih samo 37. Med ostalimi navzočimi so bili predstavniki sosednjih društev, ObGZ Radovljica, požarni inšpektor SO Radovljica. Vabljeni izmenovodje in drug tehnični kader se tudi tokrat ni udeležil občnega

zboru. Željeno je, da vsi vpisani člani gasilci resno začnejo z delom v društvu in se udeležujejo vaj in občnih zborov društva.

Gasilstvo je v našem družbenem življenju ena pomembnih dejavnosti. Naša dolžnost je, da zagotovimo čimvečjo varnost v delovni organizaciji, kakor tudi v krajevnih skupnostih, v katerih prebivamo.

V preteklem obdobju so bili požari v naši TO, pa tudi drugod. V naši TO se tehnološki postopki stalno spreminjajo, srečujemo se z raznimi novimi repromateriali, z novo

FIS Bohinj '82 – Alpski pokal

Prizadevni smučarski delavci, ki sta jih vodila predsednik organizacijskega komiteja ing. Franc Bajt in vodja tekmovalnega odbora Franc Repinc, so v soboto in nedeljo 13. in 14. februarja priredili 27. mednarodno FIS tekmovanje v smučarskih tekih za Alpski pokal. Prireditelj je bila na standardni FIS tekaški progi v Bohinjski Bistrici v prelepem sončnem in toplem vremenu. Tekmovalke in tekmovalci so tako poleg športnih užitkov bili deležni tudi bohinjskih lepot pokrajine.

Udeležba je bila letos resnično na visoki kvalitetni ravni, saj so na tekmovanju nastopili samo znani tekmovalci iz dežel, kjer je smučarski tek doma in katerih slava je znana po celem svetu. Ti tekmovalci, ki so prišli iz Skandinavije, si niso dovolili, da bi jim kdo ogrozil zmagovalna odličja, ki jih je organizator namenil zmagovalcem. V ženski konkurenci pa so imele glavno besedo tekmovalke SZ. Dokaj dobro so tekli jugoslovanski mladinci, med katerimi je bil najboljši mladi nadarjeni smučarski tekač in član smučarske reprezentance, ki nastopa na svetovnem prvenstvu na Norveškem Jani Kršinar, sicer član smučarskega kluba Olimpija. Na tekmovanju je nastopil tudi član našega kolektiva Mirko Lapajne, ki je ta čas v JLA. Uvrstil se je v zlato sredino, med uvrščenimi jugoslovanskimi tekmovalci pa je bil med boljšimi.

Tekmovalke in tekmovalci so prišli v Bohinj iz 12 držav: Italije, ZRN, Francije, Švice, Madžarske, ČSSR, Avstrije, SZ, Norveške, Finske, Švedske in Jugoslavije.

REZULTATI:

Mladinci 10 km:

(39 tekmovalcev)

1. Kršinar, Jug., 26.28.0
2. Liščan, ČSSR, 26.50.0
3. Jaussaud, Francija, 26.54.4
4. Runggaldier, Italija, 26.54.7
5. Bartoš, ČSSR, 26.56.0
6. Maddalini, Italija, 27.04.4
7. Eržikov, SZ, 27.10.7
21. Lapajne, Jug., 28.18.8

Članice 5 km:

(40 tekmovalk)

1. Merk, SZ, 14.33.8
2. Samorokova, SZ, 14.36.6
3. Kepenova, ČSSR, 14.53.7
4. Mlakar, Jug., 14.56.4
5. Jelovčan, Jug., 15.00.0
6. Scheidegger, Švica, 15.07.1
7. Smrekar, Jug., 15.09.5

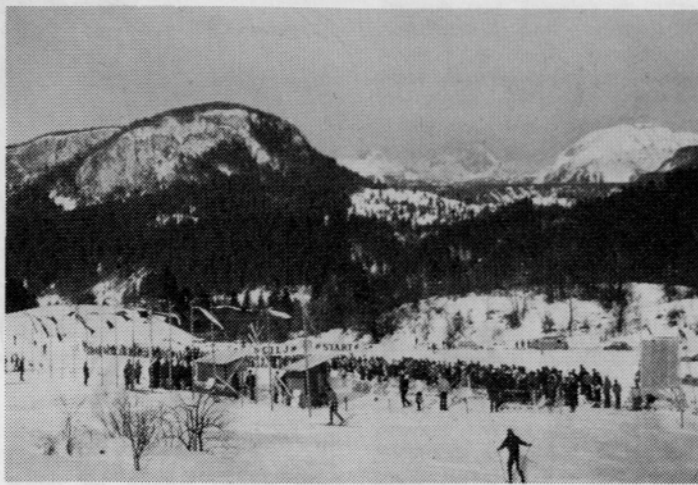
Člani 15 km:

(42 tekmovalcev)

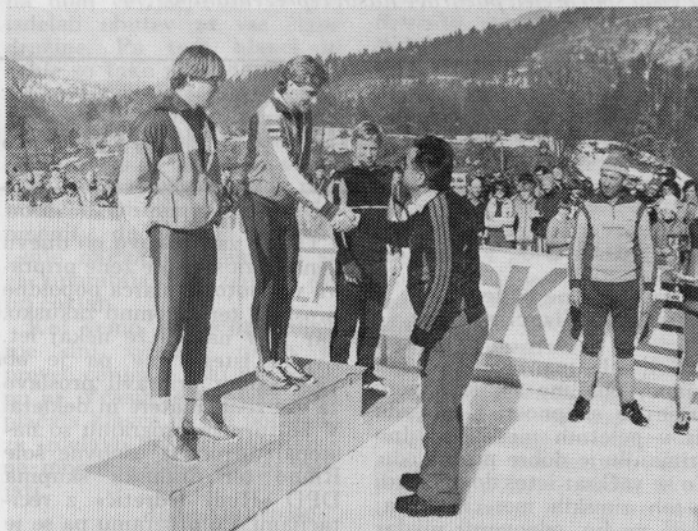
1. Nordby, Norveška, 39.02.8
2. Tofte, Norveška, 39.08.5
3. Engbretsen, Norveška, 39.37.7
4. Rev, Švica, 39.44.6
5. Blomqvist Ö., Švedska, 39.53.6
6. Čarman, Jug., 40.13.5
7. Suzdalev, SZ, 40.18.4
8. Blomqvist A., Švedska, 40.27.8
9. Hamäläinen K., Finska, 40.39.3

Mladinci 3 x 10 km:

1. Italija, 1.20.45.0
2. Francija, 1.21.01.0

Lep, sončen dan je privabil na tekaško tekmovanje veliko gledalcev

Predsednik organizacijsega odbora Franc Bajt čestita zmagovalni trojici

3. ČSSR, 1.21.09.4
4. Jugoslavija, 1.21.43.4
5. Avstrija, 1.23.16.2

Članice 3 x 5 km:

1. SZ, 45.01.4
2. Jugoslavija, 45.47.6
3. ČSSR, 46.20.8
4. Švica, 46.34.2
5. Italija, 46.34.6

Člani 3 x 10 km:

1. Norveška, 1.17.41.5
2. Švedska, 1.18.36.6
3. Italija, 1.19.39.2
4. Švica, 1.19.57.0
5. Finska, 1.20.09.1
6. Jugoslavija, 1.21.02.9
7. SZ, 1.21.43.2

V letošnji sezoni 1981/82 je organizirano prvič posebno tekmovanje za srednje evropske države tako imenovano tekmovanje za ALPSKI POKAL, katerega se udeležujejo alpske države in smučarska reprezentanca Španije. Doslej so bila tekmovanja v Val di Sole (Italija), Neukirch (ZRN), Le Revard (Francija) in Bohinjski Bistrici. Do konca tekmovanja so ostale še tri prireditve (Avstrija in v Švici dve). Točkovanje je izvedeno enako kot v svetovnem pokalu za tekače ali alpince, z razliko, da v tem tekmovanju dobi točke samo prvih deset uvrščenih v

vsaki kategoriji (člani, mladinci, članice).

Vrstni red po 4 tekmovanjih:

člani

1. Pierrat, Francija, 45
2. Rev, Švica, 28
3. Ambuhl, Švica, 25
4. Badonnel, Francija, 25
5. Locatelli, Francija, 22
6. Čarman, Jugoslavija, 20
7. Hallenbarter, Švica, 20
8. Schindler, Švica, 19
9. De Zolt, Italija, 15
10. Djuričič, Jugoslavija, 15

Mladinci:

1. Jaussaud, Francija, 71
2. Runggaldier, Italija, 46
3. Barco, Italija, 29
4. Kršinar, Jugoslavija, 27
5. Machon, Švica, 25
6. Erath, Avstrija, 25
7. Vuarambon, Francija, 17
8. Barus, Italija, 15
9. Raupach, ZRN, 15
10. Maddalini, Italija, 11

Članice:

1. Subot, Francija, 50
2. Mlakar, Jugoslavija, 31
3. Bozzoni, Italija, 29
4. Bayer, Avstrija, 28
5. Di Centa, Italija, 28
6. Canis, Italija, 25
7. Jelovčan, Jugoslavija, 20
8. Egger, ZRN, 20
9. Smrekar, Jugoslavija, 19
10. Scheidegger, Švica, 15

Prireditelji so nadvse zadovoljni, saj so spravili pod streho še eno izmed največjih smučarskih tekmovanj pri nas, s kvalitetno organizacijo pa so si pridobili še eno svetlo točko, ki jih počasi vodi k organizaciji svetovnega pokala za tekače. Mogoče pa bodo Bohinjski le dočakali, da bodo tudi Jugoslovani imeli tekmovanje za svetovni pokal, in sicer v letu 1985, ko bo na sporedu 30. jubilejno mednarodno FIS tekmovanje v Jugoslaviji za smučarje tekače.

ŽJ

37. državno prvenstvo v smučarskih tekih

V Bohinju je bilo 4.-7. februarja letos državno prvenstvo v smučarskih tekih, ki bi moralo biti na terenih Igmana v BiH, koder bodo 1984. leta zimske olimpijske igre, pa žal letos ni bilo snega in tako so bohinjski organizatorji smučarskih tekmovanj organizirali tik pred FIS tekmovanjem še eno veliko tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo preko 150 tekmovalk in tekmovalcev iz 16 klubov vseh republik.

REZULTATI:

Mlajše mladinke 5 km:

1. Mlakar, Kr. gora, 15.33.1
2. Rajšp, Hoče, 16.50.9
3. Kokalj, Ihan, 17.04.0

Starejše mladinke 5 km:

1. Martinovič, Kr. gora, 16.05.0
2. Čebulj, Olimpija, 16.11.5
3. Vrhovec, Olimpija, 16.18.4

Članice 5 km:

1. Munič, Olimpija, 15.32.2
2. Jelovčan, Triglav, 15.44.7
3. Popovič, Olimpija, 19.18.7

Članice 10 km:

1. Munič, Olimpija, 33.54.9
2. Jelovčan, Triglav, 35.06.2
3. Jošt, Triglav, 46.33.1

Mlajši mladinci 8 km:

1. Grajč, Hoče, 19.06.8
2. Slabjanja, Dol, 19.16.2
3. Mašovič, Kr. gora, 19.26.9

Starejši mladinci 10 km:

1. Kršinar, Olimpija, 27.53.3
2. Klemenčič, Dol, 28.42.7
3. Kustec, Kr. gora, 29.23.9
4. Sušnik, Kamnik, 29.54.4
5. Verovšek, Olimpija, 29.55.1
6. Pustovrh, Olimpija, 30.00.9
7. Lapajne, V. P. Kranj, 30.10.5

Starejši mladinci 15 km:

1. Kršinar, Olimpija, 41.35.6
2. Klemenčič, Dol, 42.06.8
3. Kustec, Kr. gora, 43.52.5

4. Lapajne, V. P. Kranj, 43.56.5
5. Sušnik, Kamnik, 44.12.4
6. Verovšek, Olimpija, 44.42.2
7. Gracer, Kr. gora, 44.47.9

Člani 30 km:

1. Čarman, V. P. Kranj, 1.26.27.5
2. Djuričič, D., Mojstrana, 1.26.59.7
3. Reberšak, Triglav, 1.28.03.2
4. Cvajnar, Olimpija, 1.28.07.4
5. Podlogar, Gorje, 1.30.02.0
6. Poklukar, Gorje, 1.31.53.0
7. Jelenc, Triglav, 1.32.48.7
8. Lanišek, Kamnik, 1.32.55.3
9. Kopač, Triglav, 1.33.17.3
10. Ivančič, Olimpija, 1.33.23.1

Člani 15 km:

1. Čarman, Olimpija, 41.07.4
2. Reberšak, Triglav, 41.57.0
3. Djuričič, D., Mojstrana, 41.58.8
4. Cvajnar, Olimpija, 42.12.9
5. Podlogar, C., Gorje, 42.43.6
6. Podlogar, D., Gorje, 42.46.0
7. Poklukar, Gorje, 43.26.7
8. Piber, Gorje, 44.04.4
9. Jelenc, Triglav, 44.13.9
10. Kopač, Triglav, 44.19.4

Mlajše mladinke 3 x 5 km:

1. Hoče, 54.33.31
2. Triglav, 56.30.46
3. Dol, 58.09.77

Starejše mladine 3 x 5 km:

1. Kr. gora, 52.56.15
2. Olimpija, 53.19.70
3. Triglav, 53.39.25

Članice 3 x 5 km:

1. Olimpija I, 56.04.57
2. Dol, 1.07.38.58
3. Olimpija II, 1.19.38.37

Mlajši mladinci 3 x 5 km:

1. Hoče, 43.27.59
2. Dol, 43.35.90
3. Triglav, 45.51.41

Starejši mladinci 3 x 10 km:

1. Kr. gora, 1.31.34.79
2. Olimpija, 1.33.39.02
3. Kamnik, 1.36.02.42

Člani 3 x 10 km:

1. Gorje, 1.26.21.49
2. Olimpija, 1.26.35.38
3. V. P. Kranj, 1.27.42.91
4. Triglav, 1.29.35.00
5. Kamnik, 1.31.47.50
6. Mrkopalj, 1.44.17.20

JŽ

Zimski spominski pohod na Stol

Bitka na Stolu je svetel dokaz žilavega boja proti okupatorju za nacionalno in socialno svobodo. Strelji, sproženi na Stolu, so odjeknili daleč izven naše domovine. Bitka na Stolu ostaja legenda, zato se vsako leto s penosom spominjamo junaškega boja jeseniške čete. Leto za letom prihajajo iz vse Slovenije mlade generacije na prizorišče bitke, da bi se poklonili spomenu junakov.

Letošnji pohod je bil še posebno svečan, ker je minilo 40 let, ko so se v mrzlih zimskih dneh utaborili borci jeseniške čete v koči nad Zabraško planino. Ta koča je nudila borcem prijetno zatočišče, kjer so preživljali začetke partizanskega vojskovanja. V tem odmaknjem kraju so mesec dni utrjevali svoje vojaško znanje. Življenje na Zabraški planini so imeli v takratnih zimskih pogojih dobro urejeno. Mirno sožitje z aktivisti, sorodniki in podporniki partizanov je pretresel žalostni dogodek, ko je

po nesreči izgubila življenje partizanka Julka Jensterle. Že naslednji dan 20. februarja je po izdaji pod kočo na Zabraški planini počil strel, ki je borce opozoril, da so se pravočasno umaknili v gozd nad Zabraško planino. Prvi napad je specialni enoti nemške policije spodletel in sovražnik, prepričan v zmago, je udaril v prazno. Ko so Nemci prišli do koče, so se borci pomikali po globokem snegu, vetru, mrazu in megli proti Prešernovi koči. Močnejša nemška patrulja se je po sledi približavala Prešernovi koči. Borci so pravočasno opazili bližajočo Nemce in zavzeli položaje na grebenu pod kočo. Idealno izbran položaj in dobro odmerjeni strelji so dali Nemcem vedeti kako se brani vsak kos naše zemlje. V nenaknem boju je izgubil življenje borec Jože Koder. Pred mrakom se je četa odločila za umik in Nemci so doživeli z borci jeseniške čete drugi

Nadaljevanje na 8. strani

Naša delavca Franc Podlipnik in Janez Stare na startu

ZIMSKI SPOMINSKI POHOD NA STOL

(Nadaljevanje s 7. strani)

neuspeh. Pred umikom so Nemci iz maščevanja zažgali Prešernovo koč.

Tako kot v preteklih letih sem se v hladnem zimskem jutru napotil z ostalimi udeleženci po zaledeneli poti proti Valvasorjevemu domu. Po kratkem postanku smo pot nadaljevali po stezi, ki pelje nad Žirovniško in Zabreško planino. Ko stopamo po zasneženi poti in se koraki ugrezajo v snežne kristale, se v mislih hvaležno vračamo k zmagi

jeseniške čete in trdno stopamo po njihovi poti. Ko pridemo do spominskega obeležja Julke Jensterle, se poklonimo njenemu spominu. Pot nas pelje naprej proti Doslovški planini. Za nami je polovica poti in v rahlem loku zavijemo nazaj proti Valvasorjevemu domu. Pogoji za pohod so kljub mrzlemu in meglenemu vremenu dobri. Pot nas vodi izmenoma skozi gozd in po zasneženem travnatem svetu. Drevje je obloženo s snegom in izpod grmovja je sonce izvabilo prve cvetele. Počasi se vračamo nazaj proti domu trdno prepričani, da se na prihodnjem pohodu ponovno snidemo, saj legendarna bitka na Stolu ne bo nikdar pozabljena.

F. G.

Fotoposnetki s tekmovanja za bukov pokal

Pred težko tekmo nas je bodril Golčev Tonej

Še zadnje priprave pred spustom

Vse je potekalo lepo, a zaključek je bil najlepši

ZNIMIV KUHARSKI TEČAJ ZA ZAPOSLENE ŽENE

Na Delavski univerzi Radovljica se je februarja začel zanimiv in koristen kuharski tečaj za zaposlene žene, ki ga vodi znani slovenski kuharski izvedenec mojster Ivan Ivačič. Tečaj bo trajal 40 ur, dvakrat tedensko po dve uri v popoldanskem času, ki najbolj ustreza tečajnicam. Teh se je za prvi tečaj prijavilo 14, ki so

zelo zadovoljne s programom. Seznanjajo se in praktično vadijo v pripravi različnih jedil iz majhnega izbora živil, ki se lahko hitro zagotovijo. V to pripravo so lahko vključeni tudi možje in otroci. Sočasno pa se vadijo tudi v pripravi ustreznih pogrinjkov in drugih praktičnih delih v kuhinji in jedilnici.

Če bo zadosti interesentk namerava Delavska univerza Radovljica razpisati še en tečaj v aprilu, sicer pa programira več takšnih tečajev v jesensko zimskem semestru.

SVETOVNO PRVENSTVO V KLASIČNIH I SMUČARSKIH DISCIPLINAH
WORLD SKI CHAMPIONSHIPS - NORDIC EVENTS
CHAMPIONNATS DU MONDE DE SKI - EPREUVES NORDIQUES
SKIWELTMEISTERSCHAFTEN - NORDISCHE DISZIPLINEN

OSLO (NORVEŠKA) OD 18. DO 28. 2. 1982
Jugoslovanska smučarska reprezentanca v klasičnem smučanju vam pošilja
smučarske pozdrave s svetovnega prvenstva v Oslu

Iz Osla smo prejeli pozdrave naših reprezentantov

Iz življenja krajevnih skupnosti

KS Gorje

Če ne bo pitne vode,
je tudi kanalizacija odveč

Bolj ali manj je javnosti znano, posebno pa krajanom krajevnih skupnosti Gorje, da tu v poletnih mesecih vedno primanjkuje dobre pitne vode. To se večkrat letos dogaja tudi v teh zimskih mesecih. Kdaj vode ne bo, odgovorni nikdar ne obvestijo krajanov. Zaradi tega je mnogo nepotrebne jeze v gospodinjstvih, saj prihaja do večjih okvar na pralnih strojih in morda še kje?!

V zajetju sedanjega vodovoda v Radovni vode ne manjka, saj se odvečna celo izliva v rečno strugo reke Radovne. Pred leti so »odgovorni«
dali demontirati obstoječi vodovod iz litoželeznih cevi in namestili nove salonitne, z ne kaj dosti večjim profilom, namesto da bi nove namestili poleg že obstoječega voda. To napako bo treba čimprej popraviti, razumljivo pa je, da to delo ne bo poceni. Iz sedanjega zajetja dobivajo vodo celotni Bled, Ribno in Zasip, poleg Gorjancev in prav zato so slednji največkrat brez vode, ker živijo najvišje od vseh navedenih. Ta problem bo morala reševati s fizično pomočjo širša družbena skupnost, kajti Gorje tega bremena ne bodo same rešile, odjemalcev pa je mnogo več.

V lanskem jeseni so začeli na Poljšici pri Gorjah in v Spodnjih Gorjah polagati cevi za vaško kanalizacijo, (v Spodnjih Gorjah se dela nadaljujejo). Čeprav je tudi urejanje kanalizacije po vaseh še kako nujno, pa bo kanalizacija vendarle odveč, če ne bo dobre pitne vode. Življenja pa si v današnjih časih ne moremo zamisliti brez enega in drugega. Upajmo le, da bodo tudi »odgovorni«
to razumeli!

Jože Ambrožič

KS Ribno

V začetku meseca marca je kulturno-prosvetno društvo v krajevni skupnosti Ribno pripravilo pester program. V petek, 5. 3. so ob krajšem kulturnem programu otvorili razstavo ročnih del domačih ustvarjalcev iz vseh štirih vasi, ki spadajo v to krajevno skupnost. Razstavljalci so prejeli priznanja kot vzpodbudo za nadaljnje delo.

Odbor za proslavo ob dnevu žena je za starejše žene pripravil v soboto, 6. marca popoldne proslavo ter skromno zakusko, kar je v navadi že nekaj let. Zvečer istega dne pa je ob 19.30 odbor pripravil proslavo za vse žene, matere in dekleta. V kulturnem programu so nastopali otroci iz osnovne šole Ribno ter dramska skupina DPD »Rudi Jedretič«
z recitacijami. Po programu pa se je v družabnem večeru okrepila ali sklenila marsikatera prija-

teljska vez med krajan Ribnega.

Prvošolčki so ob pomoči tov. Arhove poskrbeli za prav poseben izgled na igrišču pred osnovno šolo: zgradili so velike in male snežene močičke. Prav zanimivo si je bilo ogledati naravno razstavo, ki so jo ustvarile marljive otroške roke in domišljija. Škoda le, da je naslednji dan posijalo toplo sonce in so snežaki v žalostni podobi izginevali.

Vesna

Dobro, staro nepogrešljivo vaško korito, ki ni vezano na vodovodno omrežje. Poljšičanom nudi dan in noč dobro pitno vodo.

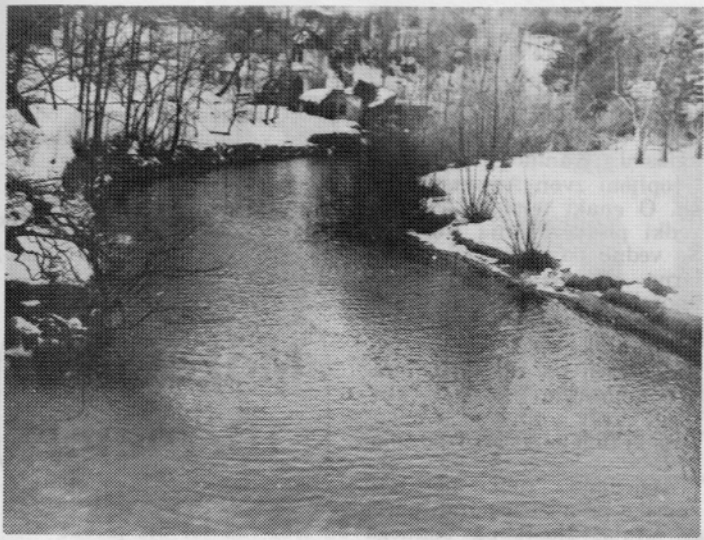
Vas Grabče

Vasica Grabče pri Gorjah leži ob reki Radovni na nadmorski višini 612 metrov. Spada v krajevno skupnost Zgornje Gorje, ima 27 hiš z 88 prebivalci, kar je najnižje število v vseh obdobjih doslej. Nekoč je bila tu razvita prava industrija. Skozi vse leto so kuhali brinjevo žganje in ga tovorili prav do Trsta. V vasi sta bila tudi dva mlina, ki sta polno obratovala. Mlina stojita še danes povsem nema, kajti na gorjanskem področju ni nobenega žita in tako tudi mlinarjev ni več. Nekdaj sta bili dve žagi venecijanki. Ena še danes stoji, a ne dela več, druga pa je bila že pred leti vsa razdrta in le temelji so neme priče nekdanje mogočnosti. Pri Stroju je bila še dolga leta po zadnji vojni kovačnica, fužina – smo jo imenovali, kjer so izdelovali odlične malarine, tesače, sekire in podobno. Ta kovačnica je bila pod spome-

niškim varstvom. Žalostno pa je, da stara kovačnica propada in ostrežje se je sesulo pred nekaj leti, podobna usoda bo doletela stolp, ki nosi veliko pogonsko kolo za to kovačnico. Nekdaj je stala velika kovačnica v Kapniku, ki je že dolgo porušena.

Pri Broncu je stari Brončev ata dolgo let ročno izdeloval nože vseh velikosti, škarje za striženje ovac in drugo drobno železno orodje. Takšna ročna obrt je izumrla. Nad vasjo so ostale do današnjih dni sledi kamnoloma, kjer so včasih izdelovali mlinске kamne. Vsi ti obrti so dobivali pogonsko silo iz reke Radovne. Danes takšnih obrti ni več, krajan so zaposleni na vseh koncih izven vasi.

Do sredine druge svetovne vojne so v tej vasi strojili živalske kože. Najprej so ta posel opravljali pri Tarmanu, leta 1885 pa se je ta obrt pre-

Skozi vas Grabče še teče kristalno čista reka Radovna, ki nudi udobje sladkovodnim ribam

nesla v Kapnik k Ledarju (domače ime hiše). Za takšno delo pa je bilo potrebno precej vode, pri Ledarju je bil močan izvir v bližini nad domačo hišo. Surove živalske kože so namakali 20 dni v velikih lesenih kadeh, potem so na lesenem plohu z ostrim železnim rezilom odstranili dlake z njih. Sledilo je 25-dnevno namakanje v čreslovini, nato pa sušenje na zraku. V boljše usnje so postopoma utirali tudi maščobo, da je bilo čim bolj odporno proti vodi. Vsakdo, ki je prinesel kožo v strojenje, je dobil »broš«. To je bila tanka ploščica, v katero je bila vtisnjena številka. Dvojnik tega obroča je bil pritrjen na oddano kožo. Tako kasneje ob končanem delu ni bila mogoča zamenjava ali kakšna druga nevsčnost. S strojenjem so leta 1942 pri Ledarju prenehali, ko je umrl oče Matevž Bregant.

Strojenje kož je bil včasih težaven, a sila vreden posel. Rejci so živino veliko klali doma. Ko so iz ustrojenih kož dobili usnje, so pozimi povabili na dom čevljarje, da so jim izdelali obutev za vse člane družine. Pa tudi hlapci in dekle so tako prišli do obutve. Čevljar s pomočniki je prišel v hišo — v štero in se zadržal več tednov. Tu so dobili hrano, delali so po 12 ur in celo več, v šteri so največkrat tudi prenočevali. Ob tem pa je še treba omeniti, da je bilo svinjsko usnje najmanj cenjeno in so ga uporabljali za zgornji del pri coklah.

Kot vemo, da še dandanašnje dni svinjsko usnje ni preveč cenjeno, vsaj pri odkupu ne. Včasih je svinjska koža plačala klavca in vse potrebno za izdelavo kravic, kar danes ne moremo sploh več primerjati.

Jože Ambrožič

samo 12 km širok Bonifacijev preliv. Njene obale (na vzhodu manj na zahodu bolj členovite) merijo nad 1000 km, od teh pa je kar dobra tretjina peščenih plaž.

Ze iz letala smo se prepričali, da na otoku skoraj ni ravnih cest. Čeprav je večina asfaltiranih tudi v najbolj hribovitih predelih, so pravzaprav sami ovinki in prelazi. Od obale so v nešteti serpentinah speljane tudi do višine nad 1600 m. Če kje, potem prav na Korziki velja priznati šoferjem, ki morajo biti še posebno previdni in hladnokrvni, zlasti pa vozniki avtobusov. Ozke vijugaste ceste so dobesedno vsekane v strma skalnata pobočja nad več sto-metrskimi prepadi. Navzlic majhnim razdaljam med posameznimi mesti in izletniškimi točkami, se avtomobilski promet odvija zelo počasi. V poprečju skorajda ni mogoče voziti hitreje kot 30 km na uro.

Naravne lepote

Za nepoznavalca izgleda Korzika na slikah pusta in dolgočasna. Pravijo, da ni fotogenična, čeprav je v resnici deviško lepa in edinstvena. Mi pa smo ugotovili, da je v tej gorati deželi nešteto mamljivih in enkratnih pejsažev od blage sredozemske obale do surovih in členovitih, z makijo poraslih gričev ter mogočnih zasneženih gora v ozadju. O Korziki vedo povedati nekaj le tisti, ki jo neposredno doživijo. Marsikateri pisatelj, poet in mislec je upravičeno že dejal, da je Korzika nekaj najlepšega, kar premore Evropa.

Narava se je na otoku poigrala z vsem — z drevjem, kamenjem, potoki in zalivi. Ponosni, trdoživi ljudje, ki jo naseljujejo, so si ji prav tako oddolžili. V nedostopnih krajih so na samotnih pobočjih postavili kamnite domove in staje za ovce, kože in prašiče. Korziški vodnjaki in korita za pranje so kot nalašč za spodbujanje romanopiscev, poetov in slikarjev. To so najhvaležnejši motivi za fotografiranje.

Vpliv narave je čutiti tudi v umetni ljudski obrti, s katero se ukvarjajo pastirji in poljedelci. Iz kamena klešejo drobne figurice. Tako je nastala znana narodna galitična umetnost. Gal pomeni v starofrancoskem jeziku kremenjak.

Burna preteklost

Skozi viharo zgodovinsko preteklost, ki je značilna za vse sredozemske otoke, celotne Korzike tujci nikoli niso uspeli zavzeti. Tej srečni okoliščini je brez dvoma pripomogla predvsem gorata in nedostopna pokrajina.

Ze stara ljudstva so se zavedala pomembnosti otoka, zato so ga vsa po vrsti skušala osvojiti. Zapisi omenjajo najprej kot zavojevalce Feničane, nato Etruščane, Grke in Rimljane. Posrečilo se jim je zadržati le obalne predele, notranjosti nikoli. Rimske legije so se stoletja bojevale z bojevitimi domačini v hribovitih predelih notranjosti otoka, toda morali so odnehati, kot vsi pred njimi. Korzičanom že od pradavnine pripadajo gore, gozdovi in makija. To je te hrabre in vzdržljive ljudi utrdilo v ponosne in svobodoljubne bojevnike in upornike. Njihovo življenje je že od nekoč okvirjeno v strogi patriarhalni red, ki je tipičen samo zanje. Ta red so spoštovali in se z njim popolnoma prilagodili. Največ jim je vselej pomenila čast in svoboda. Prav slednje se je izrodilo v poznejših stoletjih v vendetto — neusmiljeno krvno maščevanje.

Otok so zasedali Vandali, Goti, Langobardi, Bizantinci

Pokrajina Calanche pri vasi Piana — Veličastne temnordeče kamnite tvorbe

in Mavri. Najuspešnejši pri osvajanju so bili močni Geno-vežani. Boj Korzičanov proti njim je trajal stoletja. Iz teh bojov sta ostala slavna v junaški preteklosti Korzike in sta še danes svetel idol tega ljudstva, Sampiero iz 16. in Pasquale Paoli iz 18. stoletja. Slednji si je posebno prizadeval, da bi postala Korzika suverena in neodvisna republika. Uspelo mu je to uresničiti le za bora dva meseca, ko je za glavno mesto republike proglasil Corte v osrčju otoka. Genova je bila močnejša in zato ni dovolila, da bi kdorkoli spodenel njeno oblast. Šele ob zatonu njene moči so 1768. leta prodali otok Franciji. Od takrat velja Korzika za francosko ozemlje, v resnici pa je še vedno do današnjih dni ostala korziška. Ljudstvo se je obdržalo s svojim jezikom in navadami najbolj v gorah, makiji in v gozdovih. Obalne predele pa je Francozom v dveh stoletjih uspelo že precej asimilirati.

Prav zadnja leta pa se je poudarilo na otoku razvilo moč-

no organizirano gibanje za pridobitev samostojnosti ARC. To smo se lahko sami prepričali po nešteti protifrancoskih napisih in geslih za autonomijo. Na domala vseh krajevnih napisih in smernikih so zbrisana franc. imena krajev in napisana korziško. ARC srečuje takorekoč na slehernem koraku, celo na najvišjih skalnatih pečinah.

Zemlja je revna. Njen pridelek ne more prehraniti tudi tako maloštevilnih prebivalcev. Surovin ne premore kaj prida, izjema je le azbest, s katerim Korzika zalaga tretjino francoske proizvodnje. Razen manjših delavnic, na otoku ni nobene industrije. Korziška mladina najde v večini delo v Franciji, kjer tudi študira. Za mnoge mlade ljudi je njihova domovina le še dežela, kjer preživijo svoje dopuste. Zaradi siromaštva mnogo domačinov emigrira v Francijo, Ameriko in Kanado. Šele, ko se upokojijo, se vrnejo domov, da bi v mirni samoti in v naravi preživeli zadnja leta in tu tudi umrli. (se nadaljuje)

Korzika – otok divje romantike in burne preteklosti

NADALJEVANJE

Imeli smo priložnost srečati tudi naše fante. Dva mladeniča v uniformi sta na vsak način želela vzpostaviti stik z nami in povedati, da sta Slovenci. Vztrajno sta se sprehajala ob našem avtobusu in med sabo glasno ugovarjala, da smo Slovenci. Če ne bi križaril v bližini vsemogočni narednik, bi nam skoraj gotovo pristopila. Tako pa sta bila prisiljena le od daleč skominjajoče pogledovati, kot bi ju razdvajala med nami nepremagljiva ovira.

Še pred meseci je uspelo enemu od teh nesrečnikov, doma iz Maribora, pobegniti s čolnom na Sardinijo, od tam pa v Italijo. Danes je že v domovini, ki je najbrž nikoli več ne bo zapustil. Poglavje zase v bednem življenju pripadnikov tajske legije, so seveda njihove vaje in naporni pohodi. Mnogi zato želijo pobegniti, čeprav tudi za ceno življenja. To se le redkim posreči.

Zahodna obala

Zaradi zemeljskih plazov, ki so onesposobili ceste na vzhodni obali otoka, smo se po novem načrtu v Ajaccio vračali po vijugasti cesti na zahodnem obrežju. Za kratek čas smo se ustavili v pristanišču Propiano, kjer smo v eni od treh odprtih kavarn »zavezali dušo« z rosejem in kavico. Izkoristili smo priložnost za ogled ribiške luke, kjer smo fotografirali skalnato ozadje, ki je rdeče žarelo v zahajajočem soncu. Šele po razvitju

filma sem se prepričal, kako čudovit motiv smo takrat posneli.

Zgovorni Zvonko nam je ob obali zelo izčrpno povedal o Korziki, kar v avtobusu ni utegnil. Mislim, da je spričo okolja, v katerem smo se znašli vsi vznemirjeni, izbral najbolj primeren trenutek.

Otok vrhunskega turizma

Mnogi menijo, da so najlepši in turistično najbolj opremljeni Balaarski otoki s Palmo de Mallorco, drugi dajejo prednost grškemu otokom, vendar bi se verjetno vsi tako kot mi, ki smo bili na Korziki, strinjali, da je zaradi svoje skrivnostne, divje romantike, dokaj ohranjene narave pa tudi zaradi solidne urejenosti turističnih naselij in plaž ta otok res nekaj posebnega. V zadnjih letih so zrasli številni naj-sodobnejši hoteli z lastnimi plažami in parki, ki se lahko merijo z najbolj luksuznimi turističnimi objekti na francoski, italijanski ali španski obali.

Nekaj podatkov iz beležnice

Korziko naseljuje okrog 280.000 prebivalcev. Njeno ozemlje meri 8.778 kv. km, kar je približno tretjina Slovenije. Od severa na jug v zračni črti meri 183 km, najširša pa je v srednjem delu, okrog 85 km. Za Sicilijo in Sardinijo je po veličini tretji otok v Sredozemlju. Od Francije, kateri pripada kot njena provinca, je oddaljena 170, od obal italijanskega polotoka 83 km, od Sardinije na jugu pa jo loči

Bled – kraj pomembnih ustvarjalcev

Nadaljevanje

In tudi tretjega velikega Slovenca — Ivana Cankarja je večkrat vodila pot na Bled. Njegova potovanja na Bled pa so povezana z družino Kessler Marije, o kateri smo že pisali ter Otonom Župančičem.

Iz knjige gostov, o kateri smo že spregovorili, je razvidno, da je prihajal, saj se je večkrat vpisal, včasih pa je napisal kaj več od podpisa. Njegovi obiski pri Kesslerjevih so seveda posledica njegovega dvorjenja starejši Kesslerjevi hčerki Mici. Pozneje, ko je že uvidel, da je Mici le njegova prijateljica, tudi ni opustil obiskov na Bled.

Cankarjev obisk na Bledu prvič zasledimo v letu 1908, ko je bil po več dni nekajkrat na obisku pri Kesslerjevih. Ohranjen je celo njegova pesem v knjigi gostov. V spominskem zborniku Miha Maleša zasledimo, da je bil na Bledu leta 1910, ko je na fotografiji skupaj z igralcem Danilom Cerarjem, s sestrami Rohrmannovi Vero, Miro, Mileno ter Julio Vovkovo, pozneje Molnarjevo. Večkrat se je zadrževal pri Vovkovi, po domače Martinovi v Gradu, kjer so se že takrat močno ukvarjali s turizmom. Na Bledu je bil spet 14. maja 1914, ko je zapisal v knjigo: »Hudiča, kako lepo je na svetu! Ivan Cankar.« Med prvo svetovno vojno se je nenadoma oglasil pri Kesslerjevih na božični večer, zaradi svoje osamljenosti. Pozneje, leta 1917 je bil spet zelo dobre volje z Danilom in Rohrma-

novimi ter Julio Vovk pri Vovkovi. Tam ga je slikal Avgust Berthold. Fotografije pa je dal Danilu in ko jih je ponudil Cankarju, ga je zavrnil »Zatakni jih za spegu!« Sicer pa je Cankarja slikal in prvi začel zbirati kaj več o njem Fran Vesel. V poletju 1918 se je zadrževal pri »Flegariji«, to je v tedaj zelo znani gostilni. Tudi tokrat je bil z Rohrmannovimi, vpisal pa se je tedaj še zadnjič v spominsko knjigo.

Na Bled pa je privabil s sabo večkrat tudi druge znane kulturnike in umetnike. Na Bledu so še danes domačini, ki se ga dobro spominjajo, kako je večkrat razpravljal z njimi ali pri Martinovi — Vovkovi ali pa v Flegariji, kamor je rad zahajal.

Obrnimo liste v preteklost, kaj so tujci govorili, kako opevali Bled. Anasasius Grün, psevdonim avstrijskega pesnika — Anton Aleksander grof Auersperg, ki je živel od 1806—1876 si je izbral poleg prevajanja naših narodnih pesmi v nemščino tudi opevanje zvončka želja na Blejskem otoku. To, kar ni našel pesnik v drugih znanih letoviščih, je našel na Bledu. Carl Rittmayer mu je v zahvalo postavil spominsko ploščo na skalni steni ob jezeru v Veliki Zaki. Po drugi svetovni vojni so to ploščo uničili in le težko ugotovimo, kje je stala. Rudolf Baumbach (1840—1905) je na Bledu, v današnjem hotelu Trst (prej je bil pension Otta Wölflinga) spisal ep o Zlato-

(Nadaljevanje na 10. strani)

	delavcev		učencev v poklicnih šolah
TOZD T. Godec	486	+	8
Boh. Bistr.	315	+	5
TOZD Rečica	65	+	1
TOZD Mojstr.			
TOZD Podnart	74	+	2
TOZD Trgov.	24		
DSSS	83	+	4 pripr.
Skupaj:	1047		

ZAPOSILILI SO SE:

TOZD Tomaž Godec:

Olga VIDMAR, 1959 – SS

TOZD Rečica:

Branka ZALOKAR, 1962 – SS, Teja GAJSAR, 1962 – SS

TOZD Mojstrana:

Roman ČEBULJ, 1960 – SS

TOZD Podnart:

Nedeljko GOLJIČ, 1961 – NK

ODŠLI IZ DO:

TOZD Rečica:

Ivana MULEJ, NK – inval. upokojitev

TOZD Mojstrana:

Mirko VULETIČ, PK – inval. upokojitev

POROČILI SO SE:

Rajko SEČNIK (TOZD Rečica)
Janez MARKELJ (TOZD Rečica)

RODILI SO SE:

Jožetu STARETU (TOZD Tomaž Godec) – sin
Slavku BREGANTU (TOZD Tomaž Godec) – sin

Francu Staretu v slovo

Neozdravljiva bolezen je zopet posegla med vrste naših bivših sodelavcev, tokrat je iztrgala od nas Franca Stareta.

Vsi smo ga poznali kot dobrega in vestnega sodelavca ter tovariša. Bil je skromen, saj ga je takega kovalo življenje že od njegove rane mladosti. Izobila v skromni družini ni poznal, nasprotno, kaj kmalu je moral krepko poprijeti za delo, da je preživel sebe in svoje domače. Svoje življenje je skoraj v celoti posvetil delu in kasneje v lesni industriji. Težki so bili nekaj delovni pogoji in se z današnjimi ne dajo primerjati.

Takoj po okupaciji naše domovine se je pridružil klicu domovine na upor in borbo proti okupatorju. Za našo vojsko je vseskozi aktivno delal in se končno v začetku februarja 1944 vključil kot bорец v našo NOV. Po končani vojni se je takoj vključil v delo pri obnovi naše domovine. V naši TO je opravljal razna dela od del na skladišču hlodovine, skladišču žaganega lesa, zadnja leta pred invalidsko upokojitvijo pa je delal kot vkladalec lesa pri sušilnicah. Bil nam je dober sodelavec, tovariš; vsi, ki smo ga poznali, smo ga imeli radi v svoji družbi.

Hvaležni smo za njegov delovni prispevek, ki ga je ustvaril v našem podjetju.

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

FRANCA STARETA

se iskreno zahvaljujemo celotnemu kolektivu za izkazano sožalje, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Njegovi najbližji:

žena Ana, sin Franci, hčerka Anica z družino ter ostalo sorodstvo

Bled – kraj pomembnih ustvarjalcev

(Nadaljevanje z 9. strani)

rogu v nemškem jeziku, ki je izšel tudi v prevodu. Prevod je pripravil naš epski prvenec Anton Funtek. Tudi njemu so izdelali spominsko ploščo, po drugi svetovni vojni so jo odstranili. Na plošči je bilo razvidno, da je Baumbach spisal to znano pesnitev.

O Zlatorogu pa lahko pove-
mo še nekatere zanimivosti:
Rudolf Baumbach je bil vzor
našemu Karlu Dežmanu, do-
ma iz okolice Idrije – nara-
voslovec in politik – ko je v
Leibacher Zeitung dne 21. no-
vembra 1868 objavil zgodbo o
Zlatorogu, gamsu z zlatimi
rogovi. To že skoraj pozablje-
no pripovedko je nato Funtek
prestavil. Prva izdaja je izšla v
letu 1886, druga pa je izšla v
letu 1922. Zelo zanimiva pa je
tretja izdaja Zlatoroga, ki jo je
priredil dr. Rudolf Drofenik v
München leta 1968. Ta izdaja
pa naj bi bila kot spomin na
Aljaža ter Juliusa Kugya.
Marsikoga pa bosta zanimali
uvodni razpravi H. J. Kis-
slinga in L. Kretzenbacherja.
Ta dva nemška izvedenca
skušata pokazati mit o Ju-
lijcih, bovških lovcih, Tri-
glavu, Trenti, kako se je ta
širil med domačim prebival-
stvom. Hkrati sta opozarjala
na podobne pojave tudi pri
Nemcih. Previde teh razprav
je pripravil prof. dr. Niko
Kuret. Tu je omenjen tudi
verz, ki je krasil pred mnogimi
leti preperel križ v soški dolini
Korita z naslednjim besedi-
lom:

Sim šel

Gamse smrtit

Al Bog je djal

Toja smert mora bit

Jest Andre Kosmač

Prosita Boga za mojo

verno dušo. Amen.

Tudi Antón Aškerc (1856–
1912) je uporabil Dežmanovo
zgodbo v svojem iskanju po
raznih pripovedkah. Naslov ji
je dal Zlatorog. Narodna prav-
ljica je izšla leta 1904 v Ljub-
ljani. Aškerc je to zgodbo bolj
svobodno oblikoval kot Baum-
bach.

O Bledu zasledimo tudi več
poljudnih pesmi, katere ni-
majo kakšne posebne lite-
rature vrednosti kot so že
omenjene Prešernove ali Zu-
pančičeve. Vredno pa jih je
omeniti, ker se je marsikatera
še do danes ohranila med ljud-
mi. Poljudne pesmi so sicer
nabožne, opevajo blejski otok
in na njem cerkvico, priljub-
ljeni pa so tudi motivi o zvonč-
ku želja, o potopljenem zvonu
ipd.

Našteli bomo le nekatere:

Znane so pesmi Andreja
Praprotnika Pozdrav, ki sta jo
uporabila pri ustvarjanju Ipa-
vec in Medved. Dalje Beljsko
jezero Karla Huberja z znani-

mi besedami... tok bleški.
kinč nebeški... ki jo je
uglasbil Kamilo Mašek in
Utopljeni zvon Antona Funt-
ka. O enaki temi je o pripo-
vedki pisala Marija Lukman.
Še vedno pa je najbolj popu-
larna in še danes često
uporabljena Po jezeru, ki jo je
uglasbil Vilhar Miroslav. Med
nabožnimi naj omenimo »De-
vici Mariji na Blejskem jeze-
ru« in »Marija, Slovencev kra-
ljica«. Prav gotovo so še neka-
tere, ki tonejo počasi v pozabo.

Zasledimo tudi nekatere
nemške pesmi o lepotah naše-
ga kraja, zlasti pa znanega
nemškega pesnika in Prešer-
novega dobrega znanca Ana-
stasiusa Grūna »Zvonček želja
na Bledu« in poljudna pesem
nekdanjega blejskega hotelirja
Eugena Aichelburga »Blejski
zvonček«.

Prof. Xaver Richter je spisal
v Illirischen Blatt leta 1871
zgodovinski spis gospodstva na
gradu na Bledu in še pesem
»Veldes«. Potopisec Heinrich
Costa je v Ljubljani v letu
1848 v knjižnici Reiserrnerun-
gen aus Krain opisoval Bled,
njegove lepote, omenjal pa je
razne naravoslovce in znane
zgodovino pisce. Večkrat citira
pisanje prof. Richterja iz Ilir-
skega lista v letu 1820–1821.
Dunajskega lista 1831 (Wiener
Zeitschrift), dalje gostilne
Mallner, Buriavz, Gorje, Bra-
tovo peč v Vintgarju. Piše o
hudomušnih upravnikih na
gradu, pa poskusih ustano-
viti akcijske družbe za zgra-
ditev kopališča. Veliko kri-
tičnih besed pa je izrekel glede
na urejenost in čistočo ko-
pališča, da je premalo udobja
v hotelih in podobno.

Sodnik in jezikoslovec Blaž
Kumerdej (1738–1805) je bil
rojen na Bledu, le da ni znano,
v kateri hiši v Zagoricih. Štu-
diral je v Ljubljani, pravo in
filozofijo pa na Dunaju. Na
lastno pobudo je sestavil in
predložil Domoljuben načrt,
kako bi se kranjsko prebival-
stvo najuspešnejše poučevalo
v pisanju in branju (1773). Po
tem predlogu bi uvedli v
osnovne šole slovenski jezik, ki
bi bil osnova za učenje drugih
jezikov in verouk in gospodar-
ske vede. Ustanovil je zasebno
Kumerdejevo akademijo.
Pripadal pa je Zoisovem kro-
gu. Pomagal je tudi prevajati
razne »zaglase« in čebelarju
Antonu Janši je pomagal pre-
vesti knjigo »Razprava o če-
belnih rojih«. Pridobil si je
veliko spoštovanja pri ohran-
janju slovenskega jezika in
prav je, da se ga v tem zapisu
tudi spominjamo.

Pisatelj Valetin Vodnik je
bil kot kaplan prestavljen v
letu 1785 na Bled, kjer je

prebil tri leta. Potem je odpo-
toval v Ribnico, leta 1793 se je
vrnil na Gorenjsko na Ko-
privnik, kjer je ostal štiri leta.

Božo Benedik
(SE NADALJUJE)

Možem za 10. marec

*Le vkup zdaj mučeniki vsi,
svoj dan slavimo danes mi,
deseti marec naš je dan,
naj bo dostojno praznovan.*

*Zdaj vsak si naj olajša vest
in tragično pove povest,
kako na limance je šel,
ko slepo ženskam je verjel.*

*Kako je b'lo prej vse lepo,
prosto, svetlo in nič hudo,
a ko izrekel si svoj »da«,
je pokazala, kaj vse zna.*

*Če prej si bil še tak junak,
sedaj copati si enak,
ubogati moraš na migljaj,
svobode izgubljen je raj.*

*Zdaj zate nikdar nima časa,
za denarce pa vsak dan upraša.
Ko pa plača vsa skupni
Kdo je kriv? Seveda ti!*

*Vsak horoskop skrbno prečita,
če kje se zvezda sreče svita.
Kar piše tu, prav vse ujame,
čeprav reči na moč neslane.*

*Če zarohniš, se pa zajoče
in mulo kuha kot otroče,
orožje dobro so solze,
tu popustimo vsi možje.*

*Če hočeš, da bo v hiši mir,
navadi njenih se manir,
svobodo si zapravl zlatu
in prišel ženi pod copato.*

*Le to edino nas tolaži
in nas rešuje v tej blamaži,
da kozarček srčneš ga skrivaj,
če le nanese tak slučaj.*

*Zato pa danes na naš dan
veselo vse skrbi na stran,
do vrha kupe si nalijmo,
na zdravje mučenikom pijmo!*

Materi

*Ob ognjišču sklonjena bediš,
čez zgubane in žuljave roke
volnena nit drsi. Kakor da
zate počitka ni, le delo poznaš
in vsakdanje skrbi. Spomin mi
seže v otroška leta: kruhove
hlebčke si nam delila, ko si
jih vzela iz peči. Na klopi
smo nestrpni čakali, da se
kruh ohladi. Škavale si nam
pela, pravljice govoriti si
znala. Premalo beseda je: hvala
za življenje, za vse, kar si dala!
Ob ognjišču sklonjena bediš,
pozna ura je že: gotovo boš za
vnuka spletna nogavičke še, da
ga zeblo ne bo, da mu bo toplo.*

Vesna

Srečni učenci

*Bliža se ura fizike,
že pripravljamo učbenike.
Radi bi se še malo naučili,
ko pa so dežurni pozvonili.*

*Miha z vso brzino v razred pridvi,
pravi, da učiteljica že v razred hiti.
»Zaprte knjige, zvezke vse,
skončajte naloge prepisane!«*

*Nismo mu verjeli,
smo kar naprej hiteli.
A vrata se odpro,
učiteljica, glej jo no!*

*Zvezki brž pod klop zlete,
tovarišic' pokažejo pete.
Sreča nas je obiskala,
t'ršica ni naloge pregled'vala.*

Marija Zupančič
OŠ Bratov Žvan Gorje

Glavni in odgovorni ured-
nik: Ivan Robič, tehnični
urednik: Nada Frelj, čla-
ni: Branko Sodja, Franc
Mencinger, Andrej Trojar,
Branko Urh, Miro Kelbl,
Franc Globočnik, Samka
Tomažin, Ciril Kraigher in
Marija Urankar.